

КУЛТУРНО БЛАГО СРБИЈЕ

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА СРБИЈЕ

www.serbia.travel

ПРАИСТОРИЈА НА ТЛУ СРБИЈЕ

КУЛТУРНО БЛАГО СРБИЈЕ

Државна граница

Ознаке насељених места

Назив града

Општински центар

Реке и језера

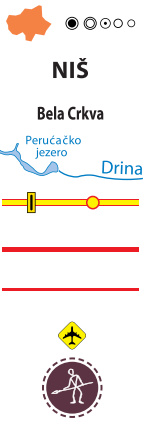
Ауто-пут

Магистрални пут

Локални пут

Аеродром

Археолошко налазиште

Пешина Рисовача, палеолит

ПРАИСТОРИЈА НА ТЛУ СРБИЈЕ

Пре више од четрдесет хиљада година људи су настанили сливове великих река и плодне равнице Србије. Током дуге праисторијске епохе то поднебље је постало дом првих цивилизација и културно средиште најстарије Европе.

Пресудни значај за просперитет већине тих древних култура имао је Дунав, на чијим су обалама првобитни људи пронашли сигурност, а његов ток, најстарија европска магистрала, спајао је њихове насеобине. За подунавске заједнице рибара и земљорадника река је представљала сам живот, брз начин комуникације, први трговачки пут и правац ширења културе.

За Дунав се везују древни митови о постанку света, ту је створена прва монументална уметност у Европи (риболика божанства Лепенског Вира) и развила се метропола каменог доба (Винча) – најблиставија култура европске праисторије.

РИСОВАЧА

Пешина Рисовача код Аранђеловца, 74 км јужно од Београда, чува најстарије трагове живота праисторијских људи који су тло Србије насељавали у време палеолита.

У пећини су откривени бројни фосилни остаци праисторијских животиња, трагови коришћења ватре и оруђа од грубо клесаног камена и кости. Ти предмети се могу видети у Музеју у Аранђеловцу и у самој пећини, која је претворена у подземни музеј палеолита, једини такав музеј у земљи.

Туристичка организација општине Аранђеловац
Тел: +381 34 724 097, 725 575
www.bukovickabanja.rs

Народни музеј Аранђеловац
Тел: +381 34 712 415, 702 415
www.muzej-arandjelovac.org

ЛЕПЕНСКИ ВИР

Археолошко налазиште Лепенски Вир, 6000 п.н.е.

Лепенски Вир, скулптура, 6000 п.н.е.

ЛЕПЕНСКИ ВИР

У Ђердапској клисури, на обалама Дунава, 130 км од Београда, лежи Лепенски Вир, насеље из средњег каменог доба које је у светској културној јавности познато као локалитет необичне и веома напредне праисторијске културе.

Лепенски Вир је најстарије стално станиште на овим просторима. На површини од око 3.000 м² налази се више од 100 трапезастих кућа, урбанистички пажљиво распоређених. Ту су нађени и први примерци монументалне скулптуре у Европи, из 6000 године п.н.е, међу којима су најпознатије риблике људске главе.

Због пораста нивоа Дунава, локалитет је у скоријој прошлости дислоциран на виши ниво, 17 метара изнад старог. Бројни предмети од кости украшени орнаментима и декоративна керамика могу се видети у Музеју Лепенског Вира у Ђердапу.

Туристичка организација општине Мајданпек
Тел: +381 30 590 184, 596 184
www.toom.rs

Лепенски Вир – археолошко налазиште
Тел: +381 62 216 559
e-mail: office@lepeniski-vir.org

ВИНЧА

Винчанска грнчарија, 5500 – 4000 п.н.е.

ВИНЧА

На десној обали Дунава, 14 км низводно од Београда, налази се колевка прве Европе – праисторијско насеље Винча. По том насељу назив је добила винчанска култура, која се од 5500. до 4000. године п. н. е. простирала широм Балкана. Реч је о најраскошнијој неолитској култури на овим просторима, али и о највишем праисторијском домету у Европи. Као урбана средина, са правилно распоређеним улицама и зградама, многобројним занатлијама и трговцима и богатом уметничком продукцијом, Винча мења наше поимање праисторије.

Винчанци су познавали рударство: освојили су производњу бакра и користили га за израду секира и накита. Производили су богато украшену керамику и необичне фигурине женских божанстава и, најзад, користили линеарно писмо, које спада међу најстарија позната писма.

Данас је део великог богатства винчанске културе изложен у Музеју у Винчи и у Народном музеју у Београду.

Туристичка организација
Београда
Тел: +381 11 3061 400
www.tob.com

Музеј града
Београда
Тел:
+381 11 2630 825,
2638 744
www.mgb.org.rs

Винчанска дама, 5500 – 4000 п.н.е.

ПЛОЧНИК

На путу до Ђавоље вароши код Прокупља, 250 км јужно од Београда, налази се Плочник, археолошко налазиште из доба винчанске културе. На том локалитету сачувани су остаци насеља из периода од пре 5500 године п. н. е. Плочник је некада био центар за прераду бакра и један од првих локалитета ране металургије у каменом добу.

Данас је на том локалитету изграђено праисторијско село, које је аутентична реконструкција оригиналног насеља, па Плочник представља извесну туристичку атракцију Топличког региона.

Туристичко-спортски центар Прокупље
Тел: +381 27 329 919
www.tscpk.com

Народни музеј Топлице
Тел: +381 27 321 694
e-mail: muzejtoplice@open.telekom.rs

Археолошки локалитет Плочник, 5500 п.н.е.

ДУПЉАЈА

Близу села Дупљаја код Беле Цркве, 95 км од Београда и 35 км од Вршца, налазе се остаци праисторијског насеља које потиче из средњег бронзаног доба. На том локалитету су откривена двоја колица од теракоте која су била намењена неком праисторијском култу. На њима су симболично приказане људске фигуре са птичјим кљуном. Дупљајска колица се чувају у Народном музеју у Београду, а збирка камених налаза у Градском музеју Вршца.

Туристичка организација Бела Црква
Тел: +381 13 851 777

Градски музеј Вршац
Тел: +381 13 838 053
www.muzejvrsac.org.rs

СТАРЧЕВО

У месту Старчево, у непосредној близини Панчева, удаљеном 20 км од Београда, сачувани су остаци најстарије културе млађег каменог доба на Балкану која се везује за почетак пољопривреде и прва стална насеља у 5. миленијуму п. н. е. Насеље на обали Дунава формирано је од плитких земуница овалног облика. Налази керамичких посуда осликаних црвеним и црним орнаментима и фигурине од печене земље могу се видети у Музеју Војводине у Новом Саду.

Туристичка организација
општине Оџаци
Тел: +381 25 5742 212, 5742 308
www.turizamodzaci.rs

Музеј Војводине - Нови Сад
Тел: +381 21 420 566, 526 555
www.muzejvojvodine.org.rs

Црвеноекоса богиња,
Старчевачка култура,
6300-5300 п.н.е.

ЖИДОВАР

У 3. веку п. н. е. у српско Подунавље су се доселили Келти, који су са донели грнчарско витло и нови тип утврђених насеља. Једно такво насеље откривено је у близини Вршца, на локалитету Жидовар. Поред остатака архитектуре, на Жидовару је откривена и остава сребрног накита и других предмета од сребра који се налазе у Музеју у Вршцу.

Туристичка организација Вршац
Тел: +381 13 832 999, 831 055
www.to.vrsac.com

Градски музеј Вршац
Тел: +381 13 838 053
www.muzejvrsac.org.rs

РЕЦЕПТИВНЕ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ У СРБИЈИ

ACE Adventure

Тел: +381 18 247 287
www.ace-advanturecentre.com

Adriatic

Тел: +381 11 3242 187,
+381 11 3033 948
www.adriatic.rs

Argus Tours

Тел: +381 11 76 17 660
www.argus.rs

Astra Travel

Тел: +381 11 2622 104,
+381 11 2626 105
www.astratravel.rs

Bon Voyage

Тел: +381 21 6611 944,
+381 11 6621 44
www.bonvoyage.co.rs

DMC Vekol doo

Тел: +381 11 3282 689
www.vekoldmc.com

Eurojet

Тел: +381 11 3284 383,
+381 11 3284 323
www.eurojet.rs

Fly Orient-FIT

Тел: +381 11 3036 806
www.flyorient.rs

Glob Metropoliten Tours

Тел: +381 11 2430 899,
+381 11 2430 852
www.metropoliten.com

Intertours

Тел: +381 11 2762 139
www.intertours.rs

Kompas - Beograd

Тел: +381 11 3282 221,
+381 11 3281 747
www.kompas.rs

Kompas Tourism & Travel

Тел: +381 21 522 528,
+381 21 523 578
www.kompasnovisad.com

Kon Tiki Travel

Тел: +381 11 2098 000,
+381 11 2098 026
www.kontiki.rs

Liberty

Тел: +381 11 2434 217
www.liberty-international.org
www.liberty-serbia.com

Magelan Corporation

Тел: +381 21 420 680
www.magelan.rs

Oscar Tours

Тел: +381 11 3346 884
e-mail: oscar.t@eunet.rs,
tomic23@eunet.rs

Panacomp Travel Tourism and Trade

Тел: +381 21 466 075
www.panacomp.net

Panoramic Travel

Тел: +381 11 3119 727,
+381 11 3130 486
www.panoramic-travel.com

Ponte Travel

Тел: +381 11 3065 013,
+381 11 3065 014
www.ponte.rs

Respect Travel Agency

Тел: +381 11 3373 777
www.respect.rs

Rubicon Travel

Тел: +381 11 3981 411,
+381 11 4141 676
www.rubicontravel.rs

Serbian Travel System

Тел: +381 11 2450 430
www.serbian-travel-system.com

Top Tours

NT company D.O.O.
Тел: +381 11 2450 452
www.toptoursad.com

ИМПРЕСУМ

ПРАИСТОРИЈА НА ТЛУ СРБИЈЕ

Издавач:

Туристичка организација Србије

Чика Љубина 8, 11 000 Београд

Тел: +381 11 6557 100

Факс: +381 11 2626 767

е-пошта: office@serbia.travel

www.srbija.travel

 turisticka.organizacija.srbije serbiatourism serbia

За издавача: Гордана Пламенац, директор

Уредник: Смиљана Новичић

Текст: Јасмина Миловановић

Дизајн: Маријана Маркоска

Лектура: Нада Драгишић

Фотографије: Драган Боснић, Бранко Јовановић,

Јулка Кузмановић-Цветковић

Картографска подлога: Меркур СВ

Консултант за карту: др Олгица Миљковић

Штампа: Комазец д.о.о.

Прво издање на српском

Тираж: 5.000

ISBN 978-86-6005-248-5

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.48(497.11)(036)
908(497.11)(036)

МИЛОВАНОВИЋ, Јасмина, 1972-
Културно благо Србије / [текст Јасмина
Миловановић, Александра Паладин]. - 1. изд.
на српском језику. - Београд : Туристичка
организација Србије, 2012 (Инђија : Комазец).
- [44] стр. : Фотогр. ; 24 x 20 cm

Кор. насл. - Податак о аутору преузет из
колофона. - Тираж 5.000. - Садржи:
Праисторија на тлу Србије : Србија у доба
Римског царства ; Манастири Србије : Тврђаве
у Србији ; Галерије у Србији / [текст Јасмина
Миловановић]. Фестивали класичне музике у
Србији / [текст Александра Паладин].

ISBN 978-86-6005-248-5
1. Паладин, Александра [аутор]
а) Србија - Водичи
COBISS.SR-ID 195373836

СРБИЈА У ДОБА РИМСКОГ ЦАРСТВА

КУЛТУРНО БЛАГО СРБИЈЕ

Државна граница

Ознаке насељених места

Назив града

Општински центар

Реке и језера

Ауто-пут

Магистрални пут

Локални пут

Аеродром

Археолошко налазиште

UNESCO

NIŠ

Bela Crkva

СРБИЈА У ДОБА РИМСКОГ ЦАРСТВА

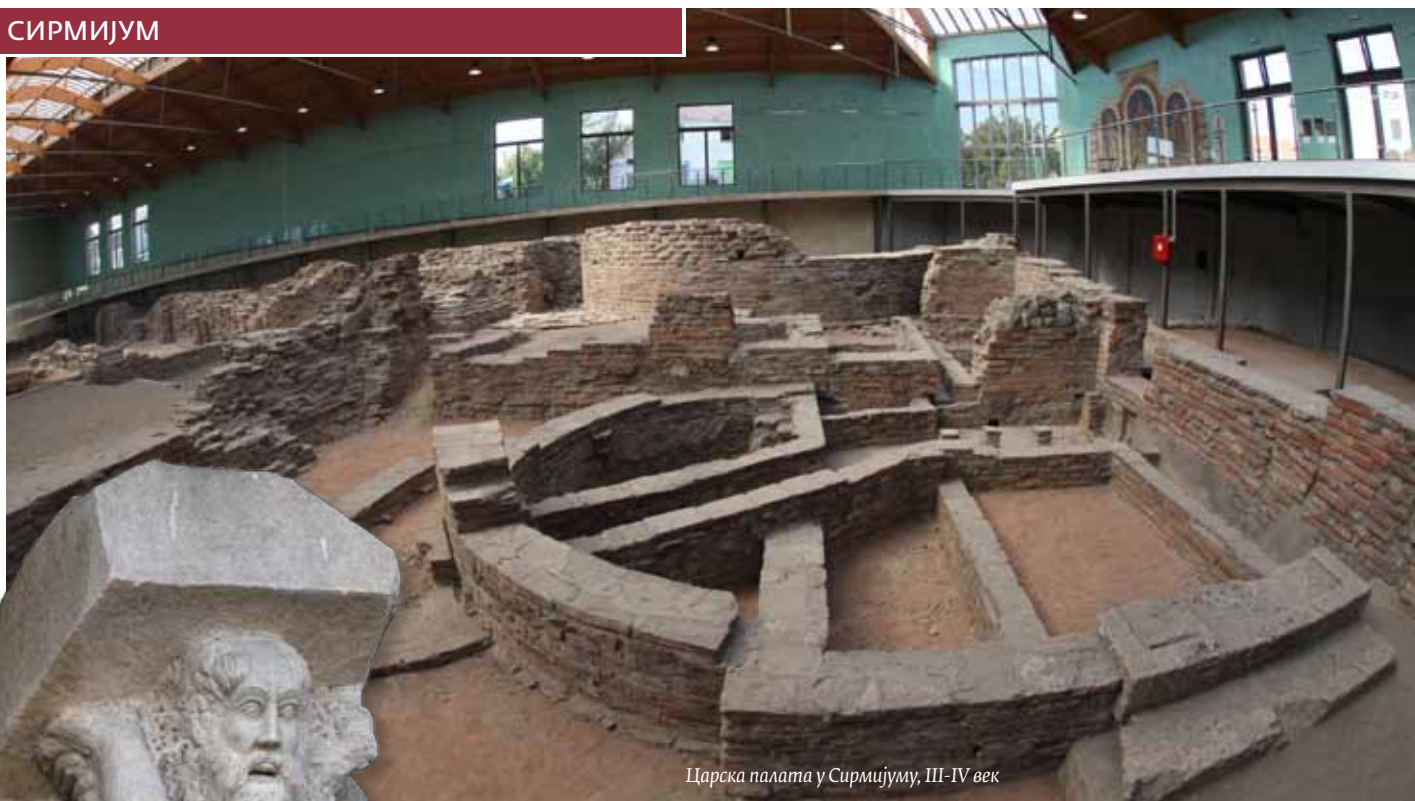
Подручје данашње Србије, раскрсница древних путева и мост између култура Запада и Истока, чинило је у касноантичко време значајан гранични појас Римске империје. Почетком наше ере, велико Римско царство је на Дунаву установило своју балканску границу – лимес. Дуж те одбрамбене линије подигнуте су десетине утврђених војних логора, а залеђе је пресекала мрежа путева која је спајала удаљене делове царства. На местима њиховог укрштања никли су велики и богати градови – престонице провинција и центри културе.

О великом успону тог подручја сведочи богатство споменика из римске прошлости, али и податак да је на тлу Србије рођено и живело 16 римских императора.

Пођите путевима римских императора, посетите царске градове и палате и откријте јединствено римско наслеђе Србије које је део светске културне баштине.

Римска лампа, II – III век

Царска палата у Сирмијуму, III-IV век

Сунчани сат,
II век

СИРМИЈУМ

Удаљена 75 км од Београда, Сремска Митровица лежи на темељима древног римског града Сирмијума. Смештен на раскршћу речних и копнених путева, Сирмијум се развио у једну од највећих метропола свога времена.

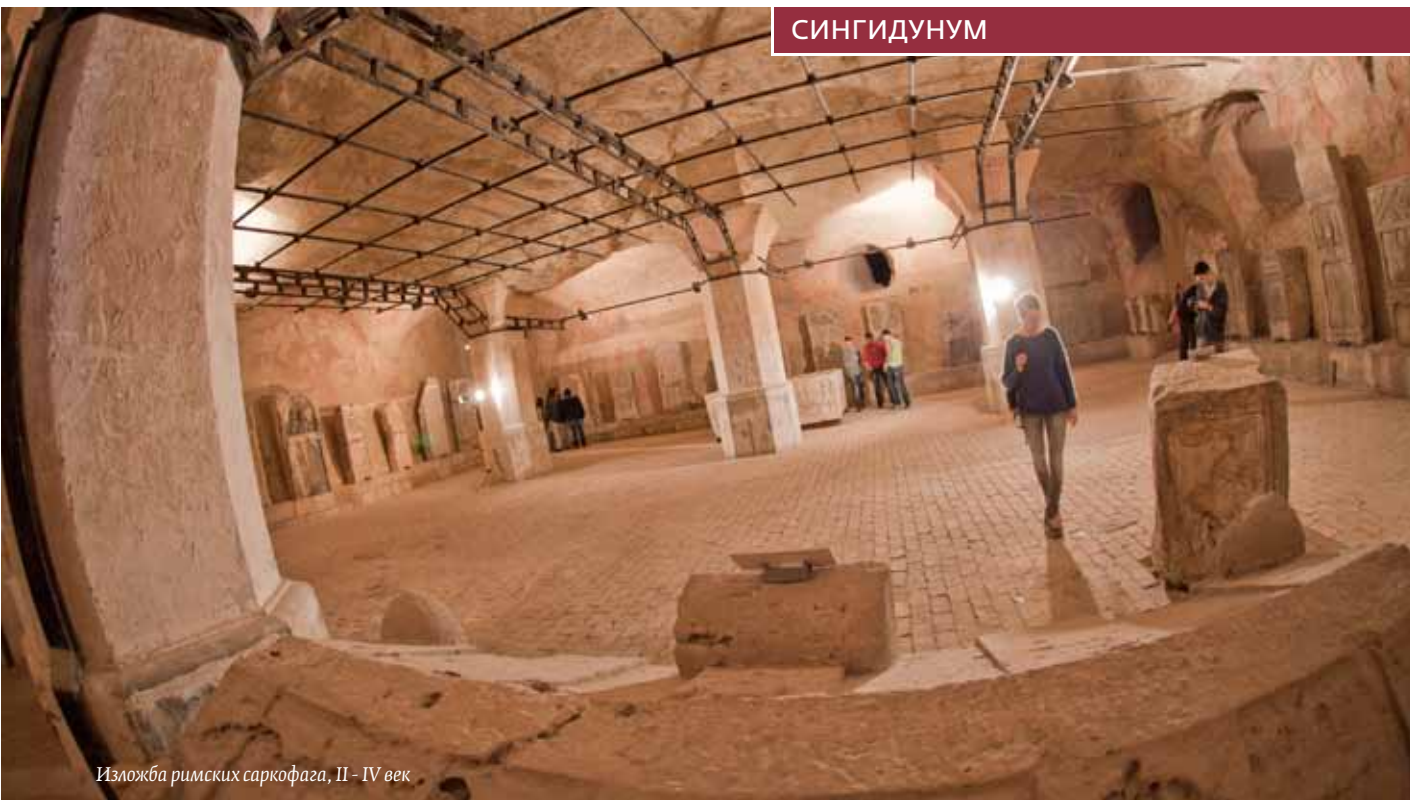
Већ у 1. веку био је једно од главних упоришта римске војске, затим велики и богат трговачки град, главни град провинције Панонија и, најзад, једна од престоница царства. У Сирмијуму су рођени цареви Дације, Проб и Максимијан, а ту је и Теодосије крунисан за цара.

Град је био опасан бедемима и на Сави је имао пристаниште. У 3. и 4. веку Сирмијум је био раскошан град, са тргом у средишту, широким улицама, јавним купатилима и палатама са мозаицима.

У центру Сремске Митровице данас се могу видети остаци царске палате, хришћанске базилике, водовода, житнице, хиподрома и тремова, а фреске и мозаици изложени су у Музеју Срема у Митровици.

Туристичка организација
града Сремска Митровица
Тел: +381 22 618 275
www.tosmomi.rs

Археолошки локалитет
Царска палата Сирмијума
Тел: +381 22 621 568, 618 817
www.carskapalata.rs

Изложба римских саркофага, II - IV век

СИНГИДУНУМ

Римска прошлост Београда почиње у 1. веку п. н. е, када је освојено келтско утврђење Сингидунум. Од војног логора, подигнутог на ушћу Саве у Дунав и на друмској раскрсници између провинција Мезије, Паноније и Далмације, настао је град који је имао велики значај за одбрану дунавског лимеса.

Сингидунум, са статусом слободног римског града, био је стално седиште 4. Флавијеве легије.

Готово да нема дела старог Београда који не носи печат римског времена. Калемегдан чува остатке римског каструма, аквадукта, цистерне и гробља, а испод београдских плочника налази се непроцењиво археолошко благо.

У Римској дворани Библиотеке града Београда могу да се виде делови римског утврђења, збирка надгробних споменика изложена је у лагумима Барутане, а колекција накита, посуђа и уметничких дела чува се у Народном музеју и Музеју града Београда.

Туристичка организација Београда

Тел: +381 11 3061 400
www.tob.rs

Народни музеј у Београду

Тел: +381 11 3306 000, 3306 048
www.narodnimuzej.rs

Музеј града Београда

Тел: +381 11 2630 825, 2638 744
www.mgb.org.rs

Римска лампа, II–III век

Маузолеј у Виминацијуму, III век

ВИМИНАЦИЈУМ

Недалеко од Пожаревца налазе се остаци римског Виминацијума, једног од првих војних логора на Дунаву који је током 2. века прерастао у значајан град. У време процвата, Виминацијум је био један од највећих римских градова на Балкану, па готово да није било римског императора који у њему није боравио. Био је главно војно упориште према источној граници царства, трговачки центар, град у коме се ковао новац и престоница провинције Горње Мезије.

О некадашњем сјају римског Виминацијума сведоче веома очувани остаци великог амфитеатра, јавних купатила, аквадукта и некропола. Накит и посуђе из гробница налазе се делом у пожаревачком а делом у београдском Народном музеју.

Данас је Виминацијум научноистраживачки центар који се развија у археолошки парк и јединствену туристичку атракцију са аутентичним римским амбијентом.

Виминацијум, детаљ фреске, IV век

Туристичка организација Пожаревца

Тел: +381 12 542 247

www.topozarevac.rs

Виминацијум – римски град и утврђење

Тел: +381 62 669 013

www.viminacium.org.rs

Трајанова табла, I век

ЋЕРДАПСКИ ПОДУХВАТ ЦАРА ТРАЈАНА

Током својих похода на Дачане (између 101. и 106. године), цар Трајан је на простору Ћердапа предузео низ невероватних градитељских подухвата. Кроз уску клисуру Дунава изградио је пут Виа Трајана који је водио ка Дакији, данашњој Румунији. Трагови тог пута видљиви су и данас, као и натпис у камену – Трајанова табла, који говори о просецању пута кроз стеновиту обалу.

О другом Трајановом подухвату, пробијању канала ради сигурније пловидбе, сведочи царски натпис сачуван близу утврђења Дијана које је обезбеђивало канал.

Изградња Трајановог моста на Дунаву, у близини данашњег Кладова, удаљеног 260 км од Београда, била је градитељски подвиг чувеног Аполодора из Дамаска. Највећи мост тог времена, са 50 стубова и дужином од једног километра, донео је славу императору Трајану и помогао у освајању нове провинције. И данас се могу видети остаци 1.900 година старих стубова Трајановог моста, уз који је и тврђава Понтес.

Представа Трајановог моста,
Трајанов стуб у Риму, Италија, детаљ, 113.г.

Туристичка организација општине Кладово
Тел: +381 19 801 690
www.kladovo.rs

Народни музеј – Археолошки музеј Ћердапа
Тел: +381 19 803 900
www.narodnimuzej.rs

ФЕЛИКС РОМУЛИЈАНА

Феликс Ромулијана, IV век

ФЕЛИКС РОМУЛИЈАНА

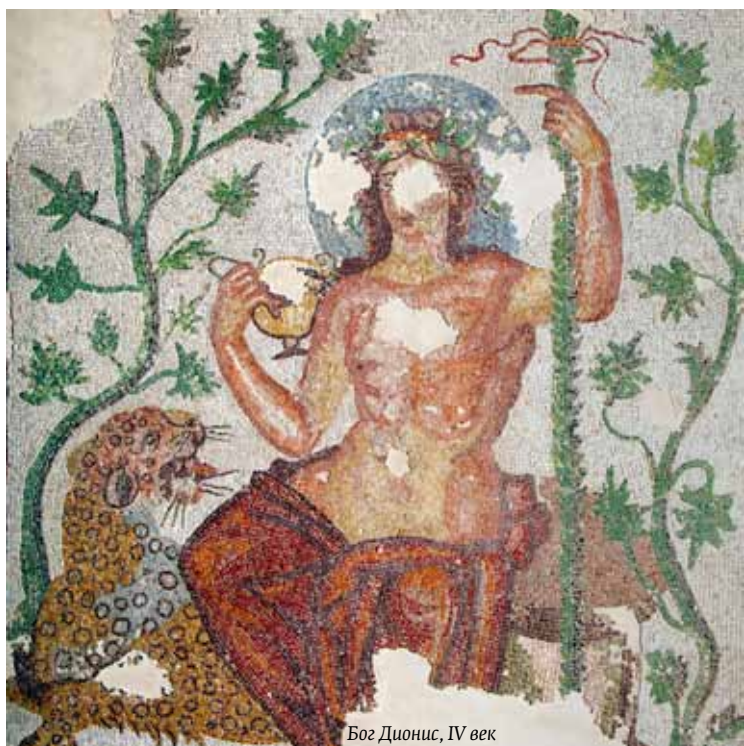
У Гамзиграду близу Зајечара, 250 км источно од Београда, леже рушевине царске резиденције Ромулијане коју је почетком 4. века цар Галерије подигао у родном крају. Град је био опасан јаким бедемима, са мноштвом кула, а унутар зидина уздизали су се царска палата, велики храм, друга јавна здања и помоћне зграде. Ромулијана је најатрактивнији сачувани споменик из античког доба у Србији. Резиденција и данас одише царским достојанством. Изванредни мозаици, фреске и скупоцене скулптуре врхунац су уметности тога доба.

Два најлепша мозаика, на којима су представљени Лавиринт и Дионис, премештена су у Народни музеј у Зајечару. На истом месту су изложене и скулптуре, међу којима је и царев портрет од порфира.

Ромулијана се налази на листи светске културне баштине УНЕСКО.

Туристичка организација града Зајечара
Тел: +381 19 421 521
www.toozajecar.co.rs

Народни музеј Зајечар
Тел: +381 422 930
www.muzejzajecar.org

Бог Дионис, IV век

ГОДИШЊИЦА МИЛАНСКОГ ЕДИКТА

Ниш, родни град Константина Великог, биће 2013. године место одржавања свечаности у Србији којом хришћански свет обележава 17 векова од доношења Миланског едикта (313), којим је Константин започео ново доба у историји. Едиктом је заустављен прогон хришћана, а хришћанство је постало дозвољена вера, што јој је омогућило брз процват.

Цар
Константин,
новчић,
IV век

НАИСУС

У античком Нишу сливали су се главни путеви који су водили од западног до источног дела Римског царства. Стога је у 3. веку град постао значајан трговачки центар и велики произвођач сребра и оружја.

Доба највећег сјаја у Наисусу наступило је под Константином Великим, који је ту рођен. Цар је за време своје владавине често обилазио родни град и улепшао га многим јавним здањима.

Остаци древног Наисуса леже под Нишком тврђавом и уз обале Нишаве. Надгробни споменици изложени су у самој тврђави, бронзани портрет цара Константина чува се у Народном музеју у Београду, а у нишком Народном музеју изложени су накит, бронзане статуете, посуђе, новац и једна бронзана женска глава, која можда представља царицу Теодору.

НАИСУС. МЕДИЈАНА.

Медуза, мозаик,
Медијана,
IV век

МЕДИЈАНА

У предграђу античког Ниша, удаљени 5км према Нишкој Бањи, налазе се веома очувани остаци велелепне царске резиденције коју је изградио Константин. У пространом комплексу Медијане уздизала се царска вила, окружена отвореним тремом, летњиковцима, термама и другим бројним здањима. У пуном сјају царске раскоши просторије су украшене подним мозаицима, лепим фрескама и мермерним статуама.

Мозаик са представом Медузе и неколико скулптура премештени су у нишки Народни музеј, а остало се може видети на локалитету.

Туристичка организација Ниша
Тел: +381 18 521 321, 523 118
www.nistourism.org.rs

Народни музеј Ниш
Тел: +381 18 248 189, 513 430
www.narodnimuzejniss.rs

Годишњица прославе 1.700 година Миланског едикта, 313–2013.
www.edictomilan2013.com

Јустинијана Прима VI век

ЈУСТИНИЈАНА ПРИМА

Недалеко од Лесковца, удаљеног 276 км јужно од Београда, налази се римски град из 6. века Јустинијана Прима (Царичин град), који је цар Јустинијан подигао у свом завичају као управно и црквено средиште провинције Илирик.

Јустинијана Прима је урбанистички планиран град, изграђен по узору на метрополе касноантичког света. Остаци акропоља, пространог кружног трга, улица са портицима, епископске цркве и вишеспратних кућа сведоче о некадашњем царском сјају и хришћанском духу града. Међутим, моћ Јустинијане Приме била је кратког века. Град су порушили Словени и Авари већ 631. године.

Ископавањем су изнети на видело бројни предмети, који се већином чувају у лесковачком, а делимично и у београдском Народном музеју.

Туристичка организација општине Лебане
Тел: +381 16 847 160
www.lebane.org.rs

УЛПИЈАНА

Остаци тог римског града налазе се у близини Грачанице*, 8 км од Приштине. Смештена на међи аграрне и рудне области, Улпијана се брзо развила под царем Трајаном, по коме носи име.

Археолошки налази чувају се у Музеју Косова у Приштини.

* Косово и Метохија су тренутно под управом УНМИК-а на основу резолуције Савета безбедности УН 1244.

ТИМАКУМ МИНУС

У близини Књажевца налазе се остаци старог римског утврђења Тимакум Минуса.

Део археолошких налаза пребачен је у нишки лапидаријум, а посуђе, накит и бронзане статуе изложени су у књажевачком завичајном музеју.

Туристичка организација општине Књажевац
Тел: +381 19 735 230, 730 988
www.toknjazevac.org.rs

Завичајни музеј Књажевац
www.muzejknjazevac.rs

РЕЦЕПТИВНЕ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ У СРБИЈИ

ACE Adventure

Тел: +381 18 247 287
www.ace-advanturecentre.com

Adriatic

Тел: +381 11 3242 187,
+381 11 3033 948
www.adriatic.rs

Argus Tours

Тел: +381 11 76 17 660
www.argus.rs

Astra Travel

Тел: +381 11 2622 104,
+381 11 2626 105
www.astratravel.rs

Bon Voyage

Тел: +381 21 6611 944,
+381 11 6621 44
www.bonvoyage.co.rs

DMC Vekol doo

Тел: +381 11 3282 689
www.vekoldmc.com

Eurojet

Тел: +381 11 3284 383,
+381 11 3284 323
www.eurojet.rs

Fly Orient-FIT

Тел: +381 11 3036 806
www.flyorient.rs

Glob Metropoliten Tours

Тел: +381 11 2430 899,
+381 11 2430 852
www.metropoliten.com

Intertours

Тел: +381 11 2762 139
www.intertours.rs

Kompas - Beograd

Тел: +381 11 328 2221,
+381 11 328 17 47
www.kompas.rs

Kompas Tourism & Travel

Тел: +381 21 522 528,
+381 21 523 578
www.kompasnovisad.com

Kon Tiki Travel

Тел: +381 11 2098 000,
+381 11 2098 026
www.kontiki.rs

Liberty

Тел: +381 11 2434 217
www.liberty-international.org
www.liberty-serbia.com

Magelan Corporation

Тел: +381 21 420 680
www.magelan.rs

Oscar Tours

Тел: +381 11 3346 884
e-mail: oscar.t@eunet.rs,
tomic23@eunet.rs

Panacomp Travel Tourism and Trade

Тел: +381 21 466 075
www.panacomp.net

Panoramic Travel

Тел: +381 11 3119 727,
+381 11 3130 486
www.panoramic-travel.com

Ponte Travel

Тел: +381 11 3065 013,
+381 11 3065 014
www.ponte.rs

Respect Travel Agency

Тел: +381 11 3373 777
www.respect.rs

Rubicon Travel

Тел: +381 11 3981 411,
+381 11 4141 676
www.rubicontravel.rs

Serbian Travel System

Тел: +381 11 2450 430
www.serbian-travel-system.com

Top Tours

NT company D.O.O.
Тел: +381 11 2450 452
www.toptoursad.com

ИМПРЕСУМ

СРБИЈА У ДОБА РИМСКОГ ЦАРСТВА

Издавач:

Туристичка организација Србије

Чика Љубина 8, 11 000 Београд

Тел: +381 11 6557 100

Факс: +381 11 2626 767

е-пошта: office@serbia.travel

www.srbija.travel

turisticka.organizacija.srbije

serbiatourism

serbia

За издавача: Гордана Пламенац, директор

Уредник: Смиљана Новичић

Текст: Јасмина Миловановић

Дизајн: Маријана Маркоска

Лектура: Нада Драгишић

Фотографије: ТО Ниш-архива, Драган Боснић,

Бранко Јовановић, Светлана Дингарац

Картографска подлога: Меркур СВ

Консултант за карту: др Олгица Миљковић

Штампа: Комазец д.о.о.

Прво издање на српском језику, 2012.

Тираж: 5.000

ISBN 978-86-6005-248-5

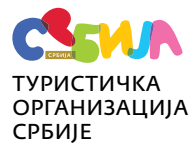
CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.48(497.11)(036)
908(497.11)(036)

МИЛОВАНОВИЋ, Јасмина, 1972-
Културно благо Србије / [текст Јасмина
Миловановић, Александра Паладин]. - 1. изд.
на српском језику. - Београд : Туристичка
организација Србије, 2012 (Инђија : Комазец).
- [44] стр. : фотогр. ; 24 x 20 cm

Кор. насл. - Податак о аутору преузет из
колофона. - Тираж 5.000. - Садржи:
Праисторија на тлу Србије : Србија у доба
Римског царства ; Манастири Србије : Тврђаве
у Србији ; Галерије у Србији / [текст Јасмина
Миловановић]. Фестивали класичне музике у
Србији / [текст Александра Паладин].

ISBN 978-86-6005-248-5
1. Паладин, Александра [аутор]
а) Србија - Водичи
COBISS.SR-ID 195373836

МАНАСТИРИ СРБИЈЕ

КУЛТУРНО БЛАГО СРБИЈЕ

Државна граница

Ознаке насељених места

Назив града

Општински центар

Реке и језера

Ауто-пут

Магистрални пут

Локални пут

Аеродром

Манастири

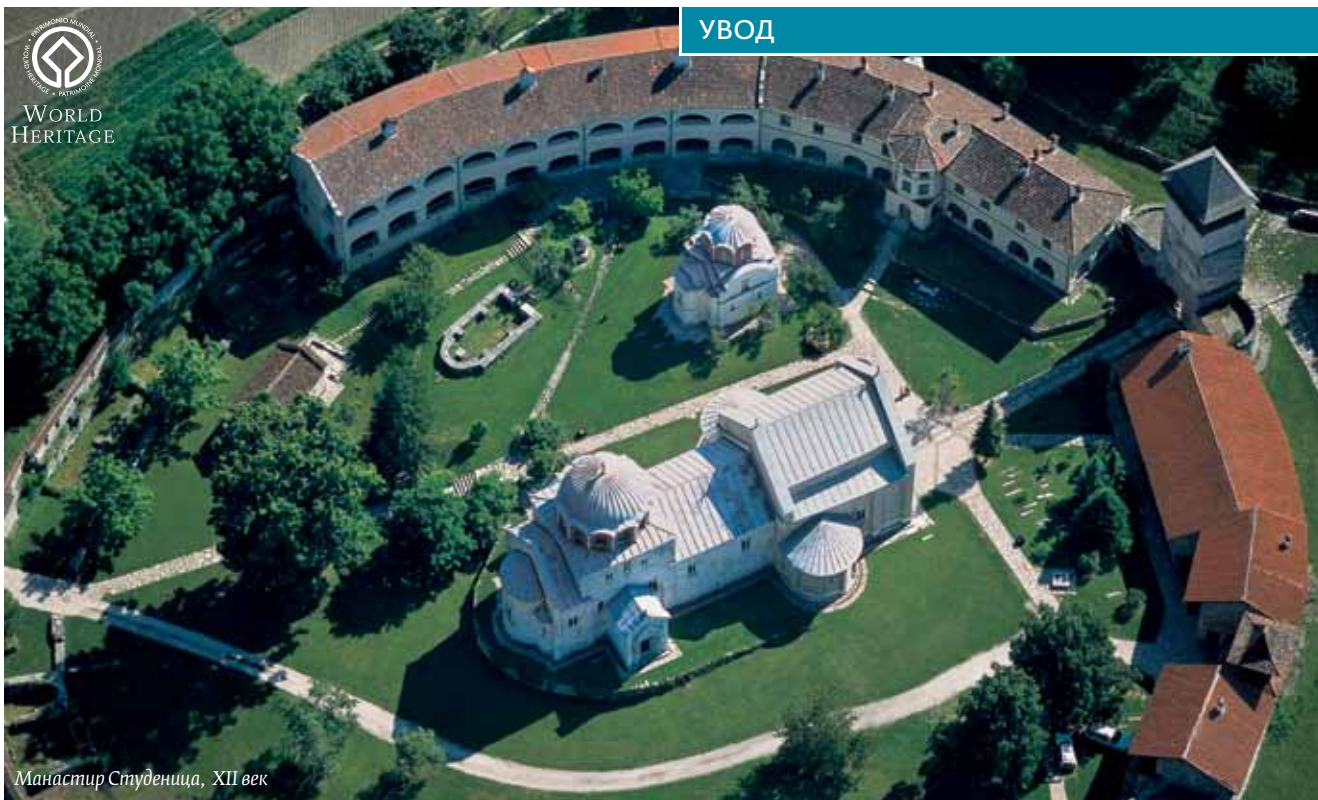
UNESCO

NIŠ

Bela Crkva

Манастир Студеница, XII век

Манастир Дечани, XIV век

МАНАСТИРИ СРБИЈЕ

Настанак бројних манастира у Србији, окружених тишином и зеленилом шума, тесно је повезан с настанком српске државе, утемељене на традицији монаштва и духовности. Српски манастири су махом подигнути у средњовековној епохи, када се свеукупна европска култура развијала под окриљем цркве, па су од молитвених и поклоничких места прерасли у важна национална упоришта и расаднике образовања и културе.

Као ремек-дела средњовековне уметности и архитектуре, наши манастири су драгоцен део европског културног наслеђа. Данас Србија има више од две стотине манастира, од којих су 54 проглашена за споменике културе, а на листи светске културне баштине Унеска налазе се Стари Рас са Сопоћанима, Студеница и средњовековни српски манастири на Косову и Метохији *: Дечани, Грачаница, Пећка патријаршија и Богородица Љевишка. Узевши у обзир знатан број српских манастира и њихову стилску разноликост, предлагемо неке од могућих путања којима можете обићи те изузетне споменике културе.

* Косово и Метохија су тренутно под управом УНМИК-а на основу резолуције Савета безбедности УН 1244.

МОНАСТИРИ СТАРЕ РАШКЕ

У долини Ибра, на потезу од Краљева до Новог Пазара, налази се група манастира с краја 12. и из 13. века, из времена настанка младе српске државе са престоницом у Расу. Поди-зали су их први владари из династије Немањића и тако уста-новили традицију задужбинарства, која се касније неговала столећима.

Те монументалне грађевине носе обележје оригиналног сти-ла који је настао спајањем утицаја романичке и византијске уметности. Ђурђеви ступови су ојачани моћним романич-ким кулама, а декоративна фасада и скулптура Студенице могу да се пореде с најлепшим катедралама у Јадранском приморју и Италији. Највећи политички и идеолошки зна-чај имала је Жича, средиште прве самосталне архиеписко-пије и крунидбена црква српских краљева.

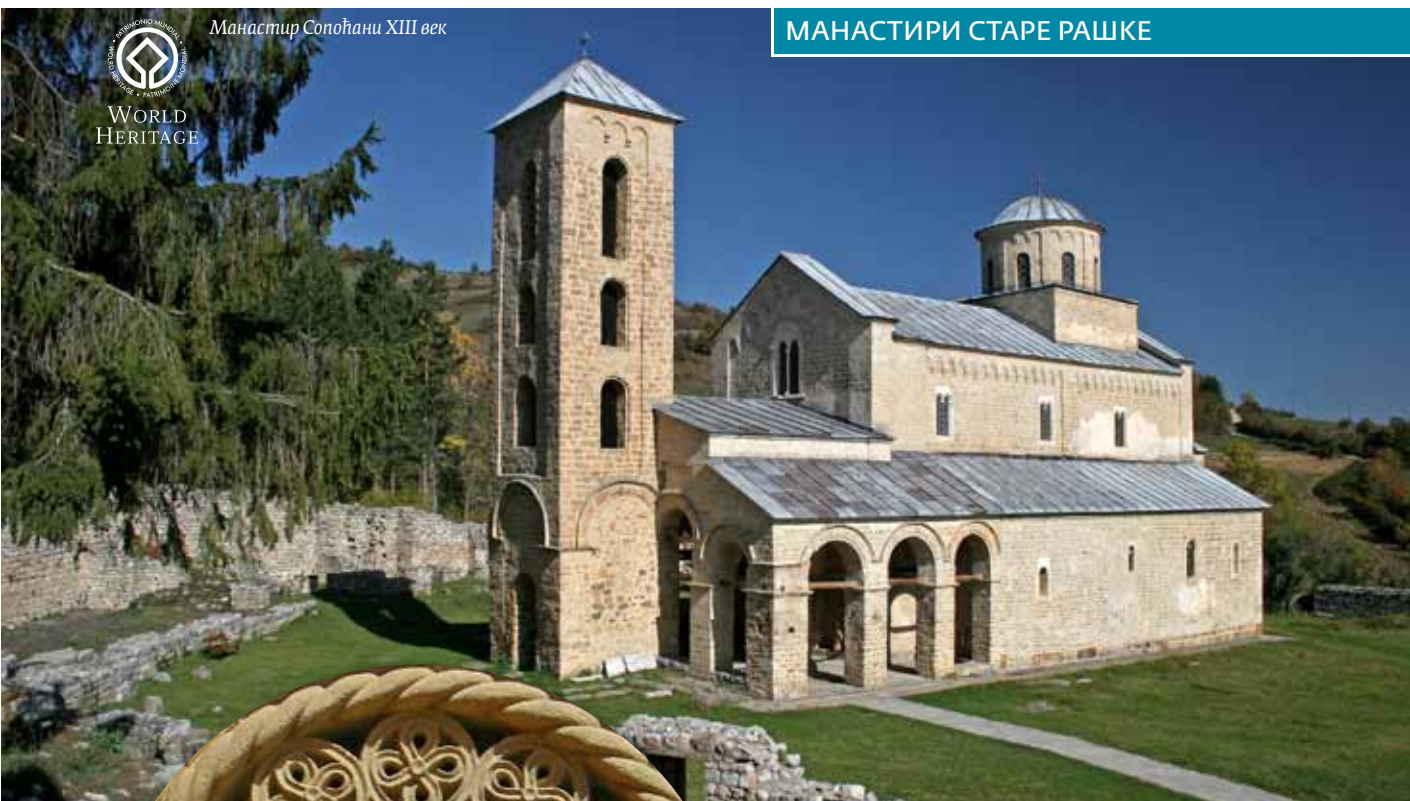
Светску пажњу рашки храмови су привукли нестварно ле-пим фрескама којима су украшени. Монументални Бели анђеол у Милешеву познати је симбол унутрашње лепоте, а Успење Богородице у Сопотанима проглашено је за најлеп-шу фреску средњег века.

Манастир Сопоћани XIII век

МАНАСТИРИ СТАРЕ РАШКЕ

Манастир Жича, XIII век

TRANSROMANICA
The Romanesque Routes of European Heritage

Ако посетите манастире Старе Рашке наћи ћете се и на европској рути Трансроманика, која спаја и промовише романичко наслеђе Европе. Због великог доприноса европској културној баштини, српски споменици су незаобилазни на том важном путу културе Савета Европе.

Манастир Студеница
www.manastirstudenica.org.rs
Манастир Жича
www.zica.org.rs
Туристичка организација Краљева
Тел: +381 36 316 000, 311 192
www.jutok.org.rs

Манастир Градац
www.manastirgradac.org.rs
Туристичко-спортска организација Рашка
Тел: +381 36 736 085
www.raska-tourism.rs

Манастир Сопоћани
Манастир Ђурђеви ступови
www.kosovo.net
Туристичка организација Новог Пазара
Тел: +381 20 338 030
www.tonp.rs

Манастир Милешева
Туристичка организација Пријепоље
Тел.: +381 33 710 140
www.turizamprijeapolje.org.rs

МАНАСТИРИ КОСОВА И МЕТОХИЈЕ*

На подручју Косова и Метохије налазе се бројни средњовековни манастири, који су већином настали у 14. веку, када је то подручје било језгро средњовековне Србије, с престоницом у Призрену. На Косову је српска држава доживела највећи успон а култура преображај у додиру са царском Византијом. Краљ Милутин је подигао више од 40 цркава, које су зидали најбољи византијски неимари. Ремек-дело тог стила је складна Грачаница, која је богато украшена каменом и опеком.

Изванредне фреске у Богородици Љевишкој и другим краљевским задужбинама ни најмање не заостају за најлепшим цариградским делима тог доба. Пећка патријаршија је била духовно средиште земље, али и место на коме је српска држава досегла врхунац своје славе крунисањем Душана за цара.

Косовски манастири су били и значајни центри просвете и културе. У њима су се преводиле и преписивале књиге и формирале школе и велике библиотеке. У манастиру Дечани настале су чувене иконе и окупљали су се учени људи и бројни уметници који су раскошно украсили ту царску задужбину.

**Косово и Метохија су тренутно под управом УНМИК-а на основу резолуције Савета безбедности УН 1244.*

Манастир Грачаница, фреско сликарство, XIV век

Манастир Раваница, XIV век

Манастир Раваница
www.manastir.ravanica.co.rs

Манастир Манасија
Туристичка организација општине Деспотовац
Тел. +381 35 613 672
www.resava-tourism.rs

Манасија Лазарица
www.lazarica.rs
Туристичка организација Крушевца
Тел. +381 37 440 332, 445 180
www.turizamkrusevac.com

МОНАСТИРИ МОРАВСКЕ СРБИЈЕ

Пред турском најездом на Балкан, у последњим деценијама 14. и првој половини 15. века, центар Србије се померио на север, у долину реке Мораве. И поред хаотичних политичких прилика, у држави кнеза Лазара и његовог сина деспота Стефана подизани су бројни манастири, а култура је имала необичан процват.

Манастири Раваница и Манасија опасани су моћним зидинама, ојачаним високим кулама са којих су одбијани турски напади. Унутар манастирских зидина уточиште су нашли учени људи, писци и уметници из покорених земаља. У Манасији је вредно радила Ресавска преписивачка школа, а ту је и деспот Стефан написао Слово љубве, једну од најлепших песама српске средњовековне поезије.

Моравске цркве Лазарица, Раваница, Љубостиња и Каленић плене лепотом вишебојних фасада, богато украшених клесаним рељефом, розетама и преплетима.

Отмени и рафинирани стил фреско-сликарства сведочи о великој стваралачкој снази последње епохе српске средњовековне државе.

МАНАСТИРИ ОВЧАРСКО-КАБЛАРСКЕ КЛИСУРЕ

У живописној клисури Западне Мораве, на стрмим обронцима Овчара и Каблара, смештена је јединствена заједница манастира позната као Српска Света Гора. Они су подизани у 14. и 15. веку, у бурним временима у којима је Турска империја загосподарила Србијом.

Повлачећи се пред турским освајачима, српски калуђери су нашли уточиште у непроходној клисури. На том малом простору подигнуто је десетак манастира, који су вековима били чувари православне духовности и националне свести Срба.

Некад готово неприступачне манастире Благовештење, Ваведење, Вазнесење и Илиње данас повезује магистрални пут, али се до Манастира Јовање и даље стиже само чамцем или скелом преко реке.

Манастир Благовештење, XVII век

Туристичка организација Чачка
Тел: +381 32 342 360
www.turizamcacak.org.rs

МОНАСТИРИ ФРУШКЕ ГОРЕ

Фрушка гора у Срему надалеко је позната по прелепој природи и племенитим сортама грожђа од којих се прави врхунско вино, али првенствено по својим манастирима.

Седамнаест фрушкогорских манастира подигнуто је у касном средњем веку, када је под притиском Турака тежиште српског духовног и културног живота померено на север, у суседну Аустроугарску. После велике сеобе Срба 1690. године ту је смештена Карловачка митрополија и оформљен политички центар Срба у избеглиштву. Манастире је подизала деспотска породица Бранковић и оживљавала сећање на златно доба епохе Немањића. У манастирима Крушедолу, Врднику или Новом Хопову видљив је траг великог културног и уметничког препорода Срба који је настао у додиру са западноевропском културом.

На Фрушкој гори је зачет стил српског барока и појавиле су се прве штампарије и зачеци графике код Срба. У манастирима, који су били места културе и писмености, боравили су Доситеј Обрадовић, Лукијан Мушицки, Лаза Костић, Ђура Јакшић и други писци.

Манастир Ново Хопово, XVI век

Туристичка организација општине Ириг
Тел: +381 22 465 466
www.turorgirig.org.rs

Туристичка организација Војводине
Тел: +381 21 452 910, 4720 508
www.vojvodinaonline.com

РЕЦЕПТИВНЕ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ У СРБИЈИ

ACE Adventure

Тел: +381 18 247 287
www.ace-adventurecentre.com

Adriatic

Тел: +381 11 3242 187,
+381 11 3033 948
www.adriatic.rs

Argus Tours

Тел: +381 11 76 17 660
www.argus.rs

Astra Travel

Тел: +381 11 2622 104,
+381 11 2626 105
www.astratravel.rs

Bon Voyage

Тел: +381 21 6611 944,
+381 11 6621 44
www.bonvoyage.co.rs

DMC Vekol doo

Тел: +381 11 3282 689
www.vekoldmc.com

Eurojet

Тел: +381 11 3284 383,
+381 11 3284 323
www.eurojet.rs

Fly Orient-FIT

Тел: +381 11 3036 806
www.flyorient.rs

Glob Metropolis Tours

Тел: +381 11 2430 899,
+381 11 2430 852
www.metropolis.com

Intertours

Тел: +381 11 2762 139
www.intertours.rs

Kompas - Beograd

Тел: +381 11 3282 221,
+381 11 3281 747
www.kompas.rs

Kompas Tourism & Travel

Тел: +381 21 522 528,
+381 21 523 578
www.kompasnovisad.com

Kon Tiki Travel

Тел: +381 11 2098 000,
+381 11 2098 026
www.kontiki.rs

Liberty

Тел: +381 11 2434 217
www.liberty-international.org
www.liberty-serbia.com

Magelan Corporation

Тел: +381 21 420 680
www.magelan.rs

Oscar Tours

Тел: +381 11 3346 884
e-mail: oscar.t@eunet.rs,
tomic23@eunet.rs

Panacomp Travel Tourism and Trade

Тел: +381 21 466 075
www.panacomp.net

Panoramic Travel

Тел: +381 11 3119 727,
+381 11 3130 486
www.panoramic-travel.com

Ponte Travel

Тел: +381 11 3065 013,
+381 11 3065 014
www.ponte.rs

Respect Travel Agency

Тел: +381 11 3373 777
www.respect.rs

Rubicon Travel

Тел: +381 11 3981 411,
+381 11 4141 676
www.rubicontravel.rs

Serbian Travel System

Тел: +381 11 2450 430
www.serbian-travel-system.com

Top Tours

NT company D.O.O.

Тел: +381 11 2450 452
www.toptoursad.com

ИМПРЕСУМ

МАНАСТИРИ СРБИЈЕ

Издавач:

Туристичка организација Србије

Чика Љубина 8, 11 000 Београд

Тел: +381 11 6557 100

Факс: +381 11 2626 767

е-пошта: office@serbia.travel

www.srbija.travel

turisticka.organizacija.srbije

serbiatourism

serbia

За издавача: Гордана Пламенац, директор

Уредник: Смиљана Новичић

Текст: Јасмина Миловановић

Дизајн: Маријана Маркоска

Лектура: Нада Драгишић

Фотографије: Бранко Јовановић,

Драган Боснић, Драгољуб Замуровић

Картографска подлога: Меркур СВ

Консултант за карту: др Олгица Миљковић

Штампа: Комазец д.о.о.

Прво издање на српском језику, 2012.

Тираж: 5.000

ISBN 978-86-6005-248-5

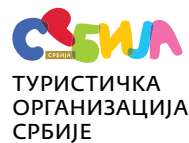
CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.48(497.11)(036)
908(497.11)(036)

МИЛОВАНОВИЋ, Јасмина, 1972-
Културно благо Србије / [текст Јасмина
Миловановић, Александра Паладин]. - 1. изд.
на српском језику. - Београд : Туристичка
организација Србије, 2012 (Инђија : Комазец).
- [44] стр. : Фотогр. ; 24 x 20 cm

Кор. насл. - Податак о аутору преузет из
колофона. - Тираж 5.000. - Садржи:
Праисторија на тлу Србије : Србија у доба
Римског царства ; Манастири Србије : Тврђаве
у Србији ; Галерије у Србији / [текст Јасмина
Миловановић]. Фестивали класичне музике у
Србији / [текст Александра Паладин].

ISBN 978-86-6005-248-5
1. Паладин, Александра [аутор]
а) Србија - Водичи
COBISS.SR-ID 195373836

ТВРЂАВЕ У СРБИЈИ

КУЛТУРНО БЛАГО СРБИЈЕ

Државна граница

Ознаке насељених места

Назив града

Општински центар

Реке и језера

Ауто-пут

Магистрални пут

Локални пут

Аеродром

Тврђава

NIŠ

Bela Crkva

ТВРЂАВЕ У СРБИЈИ

У Србији постоје остаци око четрдесет утврђених средњовековних градова и тврђава. Зидани су на стратешки важним местима, крај река, главних путева или на одбрамбеним пограничним линијама. Тврђаве су грађене да би биле неосвојиве, али њихове рушевине причају причу о освајању, настајању и нестајању култура које су браниле. Нови господари су их обнављали, ојачавали, прилагођавали развоју ратне технике и мењали њихове изворне облике.

Неке тврђаве су биле само војна упоришта, било је оних које су штитиле властелинске дворце и имања, а неке су служиле за одбрану манастира. Многе тврђаве су претече савремених градова. Са системом кула и бедема, обухватале су читава насеља – куће, продавнице, јавне зграде и цркве.

Данас су тврђаве Србије, као значајни споменици европске војне архитектуре, део богатог културног наслеђа и незаобилазно туристичко одређиште.

БАЧ

Тврђава у Бачу је најзначајније и најбоље очувано средњовековно утврђење у Војводини. Подигнута је половином 14. века на малом острву реке Мостонге, која је пресушила.

Бач је тип воденог града, осмишљеног тако да брани равничарски, мочварни крај који га окружује. Са свих страна је био опасан реком, а прилазило му помоћу покретних мостова. Главна кула у дворишту један је од најлепших примера позносредњовековних донжона у овом делу Европе. Град је спаљен и напуштен почетком 18. века.

Данас је тврђава доступна посетиоцима и у њој се одржавају Дани европске баштине, изложбе и концерти фолклора.

Туристичка организација општине Бач

Тел: +381 21 772 222

ПЕТРОВАРАДИНСКА ТВРЂАВА

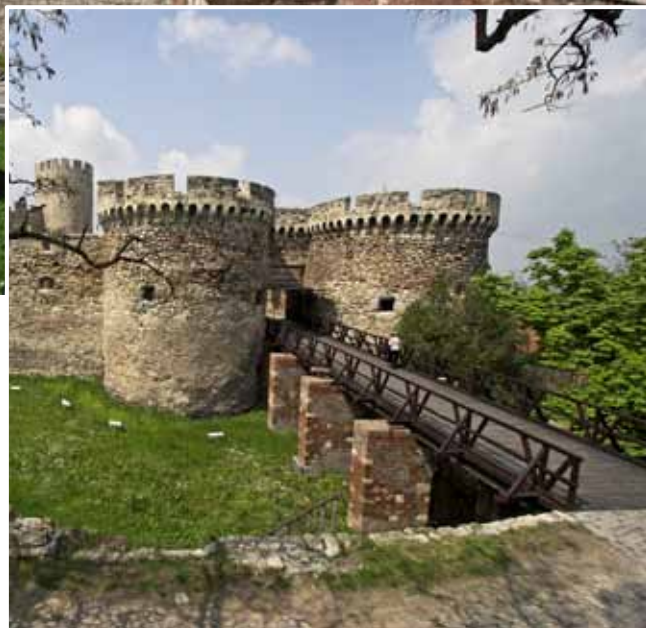
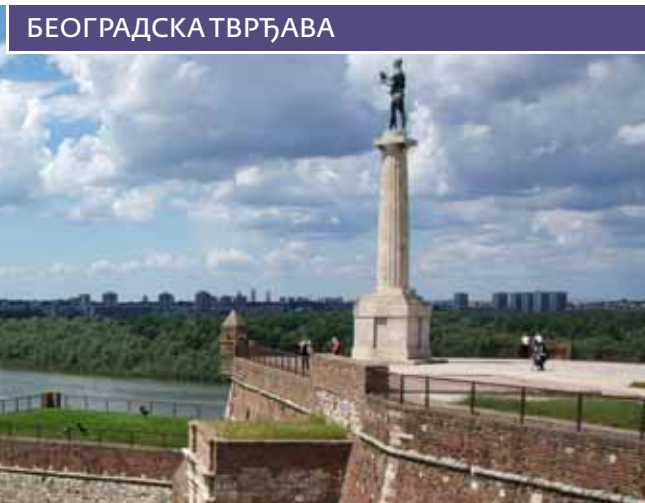
ПЕТРОВАРАДИНСКА ТВРЂАВА

Петроварадинска тврђава, позната још и као Гибралтар на Дунаву, налази се на стеновитом узвишењу преко пута данашњег Новог Сада. Због доминантног географског положаја за њу су се кроз векове отимали многи народи: Келти, Римљани, Авари, Византинци, Мађари, Турци и, најзад, Аустријанци, који су у 18. веку изградили садашњу тврђаву. Петоварадин, друга по величини тврђава у Европи, веома је добро очуван и важи за једно од најбољих остварења европске војне архитектуре 18. века. Моћни бедеми од опеке, грађени за борбу са снажним ватреним оружјем, обухватају горњу варош и доњу гарнизонску варош и избијају на обале Дунава.

Подземље тврђаве чини сплет лагума, галерија и ходника, а зидинама су окружене касарне за смештај официра и војника, арсенал и низ радионица и других зграда које су некада имале одбрамбену улогу, а сада су испуњене културним и туристичким садржајима.

Туристичка организација града Новог Сада
Тел: +381 21 6617 343, 421 811
www.turizamns.rs

У тврђави су нашли место Опсерваторија и Историјски архив. Топовњача је преуређена у Музеј града Новог Сада, у једној од касарни налази се хотел, док су у подрумским просторијама смештени бројни атељеи. Препознатљива туристичка атракција тврђаве је барокна кула са великим са- том на бастиону Лудвиг.

БЕОГРАДСКА ТВРЂАВА

...најбоље најкрасније место од давнине, превелики град Београд...

Деспот Стефан Лазаревић

Београдска тврђава је језгро око којег је настао и развио се садашњи Београд. На значај места на коме је подигнута указује податак да је Београд град за који се водило највише би-така на свету – чак сто петнаест!

На ушћу Саве у Дунав најпре је подигнуто древно келтско насеље Сингидунум, затим значајно римско утврђење, касније су градом управљали Византинци и Мађари, неко време је припадао српском краљу Драгутину, а вековима су се за њега борили Турци и Аустријанци. Велики процват Београд је доживео почетком 15. века, када га је деспот Стефан Лазаревић обновио и од њега направио велики град у који је сместио нову престоницу Србије.

Комплекс тврђаве подељен је на Горњи град и Доњи град. У Горњем граду бедеми следе темеље римског каструма, а из средњег века сачувана је Деспотова капија са Диздаревом кулом и Зиндан капија у чијим су кулама били злогласни турски затвори. Доњи град и лука имали су своју фортификацију са кулама. Кула Небојша, сазирана пре 15. века, штитила је улаз у средњовековно пристаниште. Из 18. века сачувана је турска Сахат капија, а од аустријске градње – масивни бедеми од опеке и барокно украшена Карлова капија.

Данашња тврђава, окружена Калемегданским парком, претворена је у музеј на отвореном и простор за културна дешавања. У Згради страже налази се Галерија природњачког музеја, у Диздаревој кули је Опсерваторија, у старом турском купатилу – Планетаријум, а у Барутани се одржавају концерти и позоришне представе.

Туристичка организација Београда

Тел: +381 11 3061 400

www.tob.rs

Београдска тврђава

Тел: +381 11 2620 685

www.beogradskatvrđjava.co.rs

СМЕДЕРЕВСКА ТВРЂАВА

СМЕДЕРЕВСКА ТВРЂАВА

На ушћу Језаве у Дунав лежи једна од најлепших тврђава у Европи – Смедерево. Подигао га је деспот Ђурђе Бранковић као нову престоницу земље која се борила за опстанак пред jakim продорима Турака у 15. веку.

Моћна тврђава, са свих страна окружена водом, изгледала је неосвојиво, па ипак је 1459. године пала у руке Турцима, што је означило крај српске средњовековне државе.

Веома велики утврђени град, у облику троугла, опасан је са 25 кула, високих преко 20 метара, и бедемима висине око 10 и ширине до 4 метра. Прво је подигнут Мали град, у којем су били двор деспота Ђурђа са свечаном двораном за аудијенције и донжон-кула, која је служила је као последње склониште дворског племства. Нешто касније изграђен је Велики град, који је учвршћен снажним кулама и окружен ровом испуњеним водом, у који су смештени војни логори и у којем је живело локално становништво.

Данас је тврђава отворена за посетиоце и представља простор за културне и спортске манифестације града Смедерева.

Туристичка организација Смедерева
Тел: +381 26 222 952, 614 726
www.toosd.com

Смедеревска тврђава
Тел: +381 26 222 952
www.tvrdjava.com

ГОЛУБАЦ

Голубац је средњовековна тврђава, подигнута на оштром гребену изнад Дунава на улазу у Ћердапску клисуру, удаљена четири километра низводно од истоименог града. Због важног стратешког положаја, то место је било утврђено већ у античком добу, а у каснијим временима је више пута мењало господаре.

Садашња тврђава, изграђена у 14. веку, у више наврата је била у рукама Мађара и Срба, а најдуже су њоме управљали Турци. Голубац је право војничко утврђење без предграђа. Има неправилну основу, прилагођену стрмом узвишењу. На врху стене је шешир кула, од које се лепезасто спуштају два реда масивних зидова са осам снажних кула. До града се стизало мостом преко воденог рова. Осмоугаону кулу са платформом за топове Турци су саградили на самој обали реке као заштиту пристаништа, а да би контролисали пловидбу, ланцем су повезали кулу са стеном Бабакај која вири из воде.

Голубачки град је једно од мањих утврђења у поређењу са Петроварадинском, Београдском или Смедеревском тврђавом, али је због своје лепоте и положаја незаобилазна туристичка дестинација.

Туристичка организација општине Голубац
Тел: +381 12 638 613
www.golubac.rs

МАГЛИЧ

На врху сртмих литица у Ибарској клисури, између Краљева и Ушћа, налази се средњовековни град Маглич. За Маглич су везане многе легенде, али се поуздано не зна када је изграђен, нити ко је био његов први господар. Претпоставља се да је подигнут у 13. веку ради заштите путева старе Рашке и њених манастира Студенице и Жиче. Остало је забележено да је у 14. веку архиепископ Данило II подигао у граду нове палате и ћелије.

Маглич је једно од најочуванијих и најлепших утврђења средњовековне Србије. Град је добио облик тако што је праћен гребен на којем је подигнут. Опасан је јаким беди-мима са 7 кула и високим донжоном на источној страни. У унутрашњости тврђаве сачувани су темељи Цркве Светог Ђорђа, остаци палате, пекаре и цистерне за воду.

Тешко освојивом Магличу ни данас није лако прићи. У плану је уређење комплекса тврђаве и изградња пешачких стаза којима ће се Маглич учинити приступачним за посетиоце.

Туристичка организација Краљева
Тел: +381 36 316 000, 311 192
www.jutok.org.rs

НИШКА ТВРЂАВА

Нишка тврђава, смештена у центру града на обали реке Нишаве, једно је од најочуванијих и најлепших турских војних здања на средњем Балкану. Саграђена је у 17. веку, на месту где је некада био римски, затим византијски, па српски средњовековни град.

Тврђава са седмостраном основом, са пет бастiona, опасана је масивним зидинама. Некада је била окружена ровом испуњеним водом чији је северни део сачуван и данас. Главни улаз је водио кроз јужну Стамбол капију, а на другим странама тврђаве улазило се кроз Београдску, Видин и Водену капију. Настарији сачувани објекат из турског времена је амам, турско купатило из 15. века. Унутар тврђаве налазили су се пашин двор и команда гарнизона, библиотека и насеље са касарнама, дућанима, барутанама и другим војним зградама.

У тврђави се данас налазе бројни културни и туристички садржаји. Арсенал и Бали-бегова џамија претворени су у изложбене галерије, а летња позорница представља важан културни центар града, укључујући и одржавање међународно познатог Nišville Jazz фестивала.

Туристичка организација Ниша
Тел: +381 18 524 877
www.nistourism.org.rs

КАЛЕ – ПИРОТСКИ ГРАД

КАЛЕ – ПИРОТСКИ ГРАД

У оквиру градског језгра савременог Пирота налази се тврђава Кале, у народу позната као Момчилов град. Према предању, град је изградио чувени родопски велможа Момчило, али га је највероватније, на месту старијег римског утврђења, подигао кнез Лазар у 14. веку као стратешко место у одбрани од најезде Турака. Тај крај се налазио на главном трговачком и војном путном правцу кроз који је ишао цариградски друм.

Пиротски град је мање војно утврђење, ојачано кулама, и састоји се из две целине – Горњег и Доњег града. Горњи град је био изграђен на високој стени иза Бистрице, незнатно удаљен од њеног ушћа у Нишаву. На самом врху стене била је подигнута висока донжон-кула са које се пружао поглед на широко пиротско поље. Доњи град је био опасан зиданим ровом и jakim бедемима са кулама.

Тврђава је данас отворена за посетиоце, али град Пирот улаже велики напор да је темељито реконструише. Тако отварањем нових музејских и изложбених простора и изградњом реплика старих пиротских кућа тврђава постаје културни центар града.

Туристичка организација општине Пирот
Тел: +381 10 320 838, 320 839
www.topirot.com

РЕЦЕПТИВНЕ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ У СРБИЈИ

ACE Adventure

Тел: +381 18 247 287
www.ace-advanturecentre.com

Adriatic

Тел: +381 11 3242 187,
+381 11 3033 948
www.adriatic.rs

Argus Tours

Тел: +381 11 76 17 660
www.argus.rs

Astra Travel

Тел: +381 11 2622 104,
+381 11 2626 105
www.astratravel.rs

Bon Voyage

Тел: +381 21 6611 944,
+381 11 6621 44
www.bonvoyage.co.rs

DMC Vekol doo

Тел: +381 11 3282 689
www.vekoldmc.com

Eurojet

Тел: +381 11 3284 383,
+381 11 3284 323
www.eurojet.rs

Fly Orient-FIT

Тел: +381 11 3036 806
www.flyorient.rs

Glob Metropoliten Tours

Тел: +381 11 2430 899,
+381 11 2430 852
www.metropoliten.com

Intertours

Тел: +381 11 2762 139
www.intertours.rs

Kompas - Beograd

Тел: +381 11 3282 221,
+381 11 3281 747
www.kompas.rs

Kompas Tourism & Travel

Тел: +381 21 522 528,
+381 21 523 578
www.kompasnovisad.com

Kon Tiki Travel

Тел: +381 11 2098 000,
+381 11 2098 026
www.kontiki.rs

Liberty

Тел: +381 11 2434 217
www.liberty-international.org
www.liberty-serbia.com

Magelan Corporation

Тел: +381 21 420 680
www.magelan.rs

Oscar Tours

Тел: +381 11 3346 884
e-mail: oscar.t@eunet.rs,
tomic23@eunet.rs

Panacomp Travel Tourism and Trade

Тел: +381 21 466 075
www.panacomp.net

Panoramic Travel

Тел: +381 11 3119 727,
+381 11 3130 486
www.panoramic-travel.com

Ponte Travel

Тел: +381 11 3065 013,
+381 11 3065 014
www.ponte.rs

Respect Travel Agency

Тел: +381 11 3373 777
www.respect.rs

Rubicon Travel

Тел: +381 11 3981 411,
+381 11 4141 676
www.rubicontravel.rs

Serbian Travel System

Тел: +381 11 2450 430
www.serbian-travel-system.com

Top Tours NT company D.O.O.

Тел: +381 11 2450 452
www.toptoursad.com

ИМПРЕСУМ

ТВРЂАВЕ У СРБИЈИ

Издавач:

Туристичка организација Србије

Чика Љубина 8, 11 000 Београд

Тел: +381 11 6557 100

Факс: +381 11 2626 767

е-пошта: office@serbia.travel

www.srbija.travel

turisticka.organizacija.srbije

serbiatourism

serbia

За издавача: Гордана Пламенац, директор

Уредник: Смиљана Новичић

Текст: Јасмина Миловановић

Дизајн: Маријана Маркоска

Лектура: Нада Драгишић

Фотографије: Бранко Јовановић, Драган Боснић,

Драгољуб Замуровић, Марина Перовић,

„Nišville jazz“ фестивал-архива

Картографска подлога: Меркур СВ

Консултант за карту: др Олгица Миљковић

Штампа: Комазец д.о.о.

Прво издање на српском језику, 2012.

Тираж: 5.000

ISBN 978-86-6005-248-5

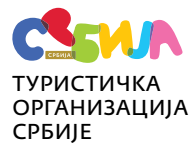
CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.48(497.11)(036)
908(497.11)(036)

МИЛОВАНОВИЋ, Јасмина, 1972-
Културно благо Србије / [текст Јасмина
Миловановић, Александра Паладин]. - 1. изд.
на српском језику. - Београд : Туристичка
организација Србије, 2012 (Инђија : Комазец).
- [44] стр. : Фотогр. ; 24 x 20 cm

Кор. насл. - Податак о аутору преузет из
колофона. - Тираж 5.000. - Садржи:
Праисторија на тлу Србије : Србија у доба
Римског царства ; Манастири Србије : Тврђаве
у Србији ; Галерије у Србији / [текст Јасмина
Миловановић]. Фестивали класичне музике у
Србији / [текст Александра Паладин].

ISBN 978-86-6005-248-5
1. Паладин, Александра [аутор]
а) Србија - Водичи
COBISS.SR-ID 195373836

ГАЛЕРИЈЕ У СРБИЈИ

КУЛТУРНО БЛАГО СРБИЈЕ

Државна граница

Ознаке насељених места

Назив града

Општински центар

Реке и језера

Ауто-пут

Магистрални пут

Локални пут

Аеродром

Галерија

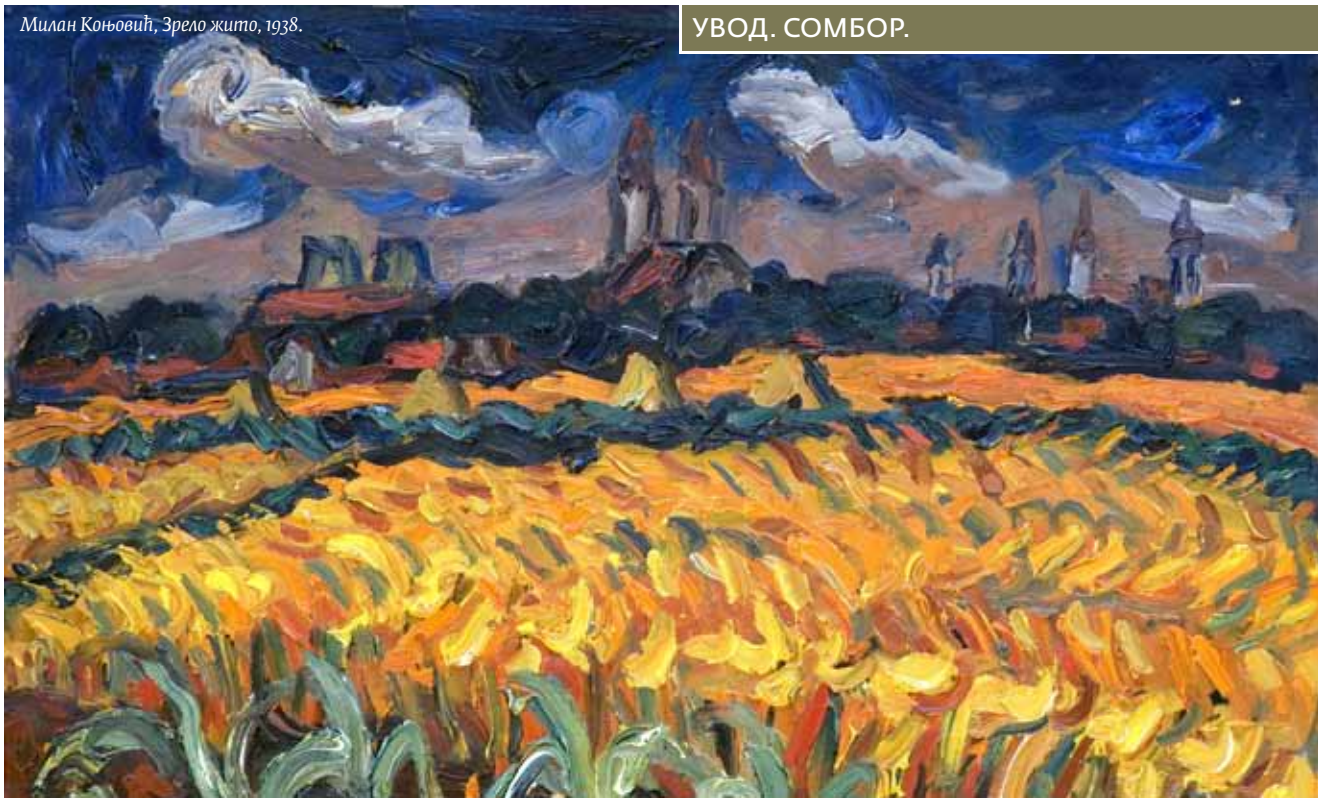

НИŠ

Bela Crkva

Милан Коњовић, Зрело жито, 1938.

УВОД. СОМБОР.

ГАЛЕРИЈЕ У СРБИЈИ

Мало је градова који се везују за једно име, и није велики број славних и познатих људи који се могу поистоветити с једним местом. Представљамо вам уметничке галерије које дају печат културном идентитету градова у којима се налазе и својом делатношћу афирмишу своју средину и чине занимљив туристички ресурс Србије.

Милан Коњовић, Куће у Цавтату, детаљ, 1936.

ГАЛЕРИЈА МИЛАН КОЊОВИЋ, СОМБОР

Галерија Милан Коњовић у Сомбору отворена је 1966. године. Збирка је имала 500 одабраних радова Милана Коњовића које је велики уметник покљонио свом родном граду. Милан Коњовић (1898–1993) био је истакнути српски сликар који је живео у Паризу и стварао у особеном стилу страсног колористе. Данас Галерија има велику збирку слика која представља пресек кроз целокупни стваралачки век славног сликара. Такође, организује бројне ретроспективне изложбе у земљи и иностранству. Галерија Милан Коњовић изузетно је значајна у култури Сомбора и неизоставно место за посетиоце града.

“Слике ове, миљенице моје, са љубављу дарујем родноме граду, оне једино њему и припадају.”

Милан Коњовић

Туристичка организација града Сомбора
Тел: +381 25 434 330, 434 350
www.visitsombor.org

Галерија „Милан Коњовић“
Тел: +381 025 22 563
www.konjovic.rs

Петар Лубарда, Плави излог, детаљ, 1930.

СПОМЕН-ЗБИРКА ПАВЛА БЕЉАНСКОГ, НОВИ САД

Спомен-збирка Павла Бељанског, дар чувеног колекционара чије име носи, садржи антологијска дела српске модерне уметности из прве половине 20. века. Уз сталну поставку, посетиоци могу да виде и Меморијал уметника и Меморијал Павла Бељанског. Током године у галерији се одржавају тематске изложбе, студентске и дечје радионице, концерти и промоције. Од тренутка када је отворила врата за публику, Спомен-збирка Павла Бељанског била је место где су се сретали љубитељи уметности, истраживачи, колекционари, уметници и припадници различитих традиција и интересовања. Сама колекција Павла Бељанског била је довољна да привуче њихову пажњу и да, на основу изложених дела, заслужи славу најцеловитије и најзначајније колекције српске модерне уметности.

Туристичка организација града Новог Сада
Тел: +381 21 6617 343, 421 811
www.turizamns.rs

Спомен-збирка Павла Бељанског
Тел: +381 21 472 99 66, 528 185
www.pavle-beljanski.museum

Јован Бијељић, Девојка са књигом, 1929.

Сава Шумановић, Ајша, 1929.

ГАЛЕРИЈА СЛИКА САВА ШУМАНОВИЋ, ШИД

У породичној кући Шумановића у Шиду смештен је легат славног сликара, који је ту провео последњих дванаест година живота. У свом завичају Сава Шумановић (1896–1942) пронашао је мир и инспирацију, и створио своја најлепша дела.

Галерија која носи његово име данас поседује збирку непроцењиве вредности од 417 дела. Посетиоци Галерије имају могућност да се у потпуности упознају са последњом деценијом стваралаштва великог српског сликара, али и да завире у период у којем је уметник живео и радио у Паризу. У непосредној близини Галерије налази се спомен-кућа Саве Шумановића у којој су сачувани уметников атеље, породични намештај и аутентични амбијент.

Туристичка организација Шид
Тел: +381 22 710 610, 710 661
www.tourismsid.rs

Галерија слика „Сава Шумановић“
Тел: +381 22 716 825
www.savasumanovic.com

Сава Шумановић, Сеоска улица са дрворедима, 1933.

Мартин Јонаш, Моја Ковачица, 1969.

Милена Павловић Барили, Портрет са црном рукавицом, 1935.

ГАЛЕРИЈА НАИВНЕ УМЕТНОСТИ У КОВАЧИЦИ

Више од пола века сликари наиве у Ковачици привлаче пажњу светске јавности. У Галерији наивне уметности обједињени су најбољи радове тих сликара земљорадника, а љубитељима наиве пружена је целовита слика о њиховом поетском ликовном стваралаштву.

Од оснивања, Галерија је свету подарила 37 истакнутих сликара наивне уметности. Њени најзначајнији представници су Зузана Халупова и Мартин Јонаш. Галерија наивне уметности у свом завичајном фонду чува слике како првих наиваца, тако и савремених сликара њених чланова.

Чаробни свет наивних сликара урођен у овдашњи народни фолклор годишње посети близу 17.000 туриста из земље и иностранства.

Туристичка организација општине Ковачица
Тел: +381 13 660 460
www.took.org.rs

Галерија наивне уметности у Ковачици
Тел: +381 13 661 157

ГАЛЕРИЈА МИЛЕНЕ ПАВЛОВИЋ БАРИЛИ, ПОЖАРЕВАЦ

Галерија Милене Павловић Барили у Пожаревцу смештена је у њеној родној кући и омогућава посетиоцима да разгледају њене слике упознају ту изузетну жену, сликарку и песникињу надреализма.

Милена Павловић Барили (1909–1945) једна је од најинтересантнијих личности уметничке Европе између два рата. Живела је у Риму, Паризу и Лондону, где је излагала са европском уметничком елитом, попут Жана Коктоа и Андре Бретона. Док је живела у Њујорку бавила се и модном илустрацијом за Вог и друге модне журнале.

Галерија има сталну поставку Милениних капиталних радова, али и меморијалну собу са аутентичним намештајем и породичним фотографијама.

Туристичка организација Пожаревца
Тел: +381 12 542 277
www.topozarevac.rs

Галерија Милене Павловић Барили
Тел: +381 12 224 173

Галерија фресака

ГАЛЕРИЈА ФРЕСАКА, БЕОГРАД

Галерија фресака Народног музеја у Београду пружа посетиоцима прилику да на једном месту доживе и сагледају највише домете српске средњовековне и византијске уметности. У Галерији се чувају копије фресака, икона и минијатура и одливци скулптура који сведоче о јединственој и значајној уметности средњовековне Србије и суседних земаља Балкана, а многе копије потичу из споменика који су данас уништени или угрожени.

Због своје богате збирке и јединственог концепта изложбеног простора, Галерија фресака је незаобилазна тачка на туристичкој мапи Београда.

Фреске манастира Студеница, XIII век

Туристичка организација Београда
Тел: +381 11 3061 400
www.tob.rs

Галерија фресака
Тел: +381 11 26 21 491
www.narodnimuzej.rs

Мића Поповић, Јас сам пао..., 1981.

Модерна галерија Ваљево

ГАЛЕРИЈА МИЋА ПОПОВИЋ, ЛОЗНИЦА

У једној од најлепших кућа у главној лозничкој улици смештена је Галерија Миће Поповића, истакнутог сликара и почасног грађанина Лознице.

Родном граду Мића Поповић је поклонио збирку својих слика, графика и цртежа, али и књиге које је писао о сликарству. Колекција је нешто касније употпуњена делима сликареве супруге Вере Божичковић Поповић.

Мића Поповић (1923–1996), академик, сликар и режисер, обележио је своје време бунтовном енергијом и делима која се убрајају у најбоља остварења наше уметности 20. века.

Туристичка организација града Лознице
Тел: +381 15 878 520
www.loznica.rs

Галерија Мића Поповић
Тел: +381 15 882 327

МОДЕРНА ГАЛЕРИЈА ВАЉЕВО

Модерна галерија Ваљево једна је од водећих галерија у Србији која излаже значајна дела савремене ликовне уметности. У њеној сталној поставци су презентовани радови еминентног сликара, академика Љубе Поповића, Ваљевца који живи и ради у Паризу.

У програму тематских изложби Галерије заступљена су дела сликара Медиале, значајног српског авангардног правца друге половине 20. века, и савремених сликара фантастичног правца као наследника Медиале.

Модерна галерија у Ваљеву, поред изложби, организује и предавања, трибине, филмске пројекције и концерте озбиљне музике.

ЈП „Ваљево-турист“
Тел: +381 14 221 138

Модерна галерија Ваљево
Тел: +381 14 220 878
e-mail: modernagaleriva@ptt.rs

Градска галерија Ужице

УЖИЦЕ. НИШ.

Салон 77

ГРАДСКА ГАЛЕРИЈА, УЖИЦЕ

Градска галерија у Ужицу изложбени је простор и важан центар савремене уметности ужичког региона. Галерија организује изложбе модерних и савремених уметника из земље и иностранства, као и веома значајну међународну манифестацију – Интернационални графички бијенале Сува игла.

Простор галерије отворен је и за регионални ликовни салон, бројне едукативне програме и уметничке пројекте као што су Ноћ графита и Зид мозаик.

ГАЛЕРИЈА САВРЕМЕНЕ УМЕТНОСТИ, НИШ

Галерија савремене ликовне уметности даје посебан печат културном животу Ниша и представља важан центар савремене уметности југоисточне Србије. Има три веома атрактивна изложбена простора: Павиљон, у простору некадашњег турског арсенала; Салон 77, у Бели-беговој џамији у Тврђави, и Галерију Србија, у самом центру града.

Мноштвом различитих активности – бројним изложбама, предавањима, документарним и истраживачким радом – Галерија афирмише своју средину и приближава дела савремене уметности својим суграђанима. Нишка галерија савремене уметности организује и два међународна догађаја: Сићевачку уметничку колонију и Међународну графичку радионицу.

Туристичка организација Ужице
Тел: +381 31 514 761
www.turizamuzica.org.rs

Градска галерија Ужице
Тел: +381 31 512 505
www.galerijauzice.org

Туристичка организација Ниша
Тел: +381 18 524 877
www.nistourism.org.rs

Галерија савремене уметности
Тел: +381 18 512 640, 513 701
www.gslunis.org

ЧАЧАК. ТАКОЋЕ ПРЕПОРУЧУЈЕМО.

Надежда Петровић, *Море*, детаљ, 1910.

Меморијал Надежде Петровић

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА НАДЕЖДА ПЕТРОВИЋ, ЧАЧАК

Уметничка галерија Надежда Петровић у Чачку бави се савременом ликовном уметношћу кроз изложбену и издавачку делатност и друге врсте уметничких програма. Носи име Надежде Петровић (1873–1915), велике сликарке и зачетнице српске модерне уметности, која је рођена у том граду. Поред бројних изложби савремених уметника, Галерија сваке друге године организује Меморијал Надежде Петровић – најстарију и једну од најзначајнијих међународних ликовних манифестација у земљи. Основан 1960. године, Меморијал Надежде Петровић јединствени је живи споменик уметници који на специфичан начин продужава њене уметничке тежње. Галерија поседује четири изузетне збирке савремене уметности.

Туристичка организација Чачка
Тел: +381 32 342 360
www.turizamcacak.org.rs

Уметничка галерија Надежда Петровић
Тел: +381 32 222 375, 343 071
www.nadezdapetrovic.rs

Бројне су домаће и интернационалне манифестације савремене визуелне уметности у Србији. Поменућемо само неке од њих:

Октобарски салон, Београд
www.kcb.org.rs

**Интернационални симпозијум скулптуре
Terracotta, Кикинда**
www.terra.rs

Тријенале керамике, Београд, Суботица
www.mpu.rs

Бијенале минијатуре Горњи Милановац
www.biennial.kcgm.org.rs

Бијенале уметности у Панчеву
www.bijenaleumetnosti.rs

БЕЛЕФ
www.belef.org

Међународни салон стрипа
www.skc.org.rs

Мермер и звуци, Аранђеловац
www.mermerizvuci.rs

Бијенале архитектуре, Београд
www.mpu.rs

Миксер фестивал
www.mikser.rs

РЕЦЕПТИВНЕ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ У СРБИЈИ

ACE Adventure

Тел: +381 18 247 287
www.ace-advanturecentre.com

Adriatic

Тел: +381 11 3242 187,
+381 11 3033 948
www.adriatic.rs

Argus Tours

Тел: +381 11 76 17 660
www.argus.rs

Astra Travel

Тел: +381 11 2622 104,
+381 11 2626 105
www.astratravel.rs

Bon Voyage

Тел: +381 21 6611 944,
+381 11 6621 44
www.bonvoyage.co.rs

DMC Vekol doo

Тел: +381 11 3282 689
www.vekoldmc.com

Eurojet

Тел: +381 11 3284 383,
+381 11 3284 323
www.eurojet.rs

Fly Orient-FIT

Тел: +381 11 3036 806
www.flyorient.rs

Glob Metropoliten Tours

Тел: +381 11 2430 899,
+381 11 2430 852
www.metropoliten.com

Intertours

Тел: +381 11 2762 139
www.intertours.rs

Kompas - Beograd

Тел: +381 11 3282 221,
+381 11 3281 747
www.kompas.rs

Kompas Tourism & Travel

Тел: +381 21 522 528,
+381 21 523 578
www.kompasnovisad.com

Kon Tiki Travel

Тел: +381 11 2098 000,
+381 11 2098 026
www.kontiki.rs

Liberty

Тел: +381 11 2434 217
www.liberty-international.org
www.liberty-serbia.com

Magelan Corporation

Тел: +381 21 420 680
www.magelan.rs

Oscar Tours

Тел: +381 11 3346 884
e-mail: oscar.t@eunet.rs,
tomic23@eunet.rs

Panacomp Travel Tourism and Trade

Тел: +381 21 466 075
www.panacomp.net

Panoramic Travel

Тел: +381 11 3119 727,
+381 11 3130 486
www.panoramic-travel.com

Ponte Travel

Тел: +381 11 3065 013,
+381 11 3065 014
www.ponte.rs

Respect Travel Agency

Тел: +381 11 3373 777
www.respect.rs

Rubicon Travel

Тел: +381 11 3981 411,
+381 11 4141 676
www.rubicontravel.rs

Serbian Travel System

Тел: +381 11 2450 430
www.serbian-travel-system.com

Top Tours

NT company D.O.O.

Тел: +381 11 2450 452
www.toptoursad.com

ИМПРЕСУМ

ГАЛЕРИЈЕ У СРБИЈИ

Издавач:

Туристичка организација Србије

Чика Љубина 8, 11 000 Београд

Тел: +381 11 6557 100

Факс: +381 11 2626 767

е-пошта: office@serbia.travel

www.srbija.travel

turisticka.organizacija.srbije

serbiatourism

serbia

За издавача: Гордана Пламенац, директор

Уредник: Смиљана Новичић

Текст: Јасмина Миловановић

Дизајн: Маријана Маркоска

Превод:

Лектура: Нада Драгишић

Фотографије: Виолета Марковић, Биљана Радичевић,
Галерија слика Сава Шумановић-Шид, Градска галерија
Ужице, Душан Јовановић, Владимир Поповић, Андрија
Бекер, Јан Шпрингел, Даниел Микић, Бранко Јовановић,
Драган Боснић

Картографска подлога: Меркур СВ

Консултант за карту: Др Олгица Миљковић

Штампа: Комазец д.о.о.

Прво издање на српском језику, 2012.

Тираж: 5.000

ISBN 978-86-6005-248-5

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.48(497.11)(036)
908(497.11)(036)

МИЛОВАНОВИЋ, Јасмина, 1972-
Културно благо Србије / [текст Јасмина
Миловановић, Александра Паладин]. - 1. изд.
на српском језику. - Београд : Туристичка
организација Србије, 2012 (Инђија : Комазец).
- [44] стр. : Фотогр. ; 24 x 20 cm

Кор. насл. - Податак о аутору преузет из
колофона. - Тираж 5.000. - Садржи:
Праисторија на тлу Србије : Србија у доба
Римског царства ; Манастири Србије : Тврђаве
у Србији ; Галерије у Србији / [текст Јасмина
Миловановић]. Фестивали класичне музике у
Србији / [текст Александра Паладин].

ISBN 978-86-6005-248-5
1. Паладин, Александра [аутор]
а) Србија - Водичи
COBISS.SR-ID 195373836

ФЕСТИВАЛИ КЛАСИЧНЕ МУЗИКЕ У СРБИЈИ

КУЛТУРНО БЛАГО СРБИЈЕ

Државна граница

Ознаке насељених места

Назив града

Општински центар

Реке и језера

Ауто-пут

Магистрални пут

Локални пут

Аеродром

Концертна дворана

НИŠ

Bela Crkva

ФЕСТИВАЛИ КЛАСИЧНЕ МУЗИКЕ У СРБИЈИ

Класична музика је значајан део културног наслеђа Србије и заступљена је на многим фестивалима широм земље. Током протеклих педесет година фестивали су посвећивани стваралачком лику неког композитора, једном инструменту или савременој музици, а на њима су се представљали национални и интернационални уметници. Било да се одржава у великом градском центру или у мањем граду, сваки фестивал има велики културни значај јер је њихов превасходни циљ неговање домаће традиције и уметности.

НОВОСАДСКЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ (НОМУС), НОВИ САД

Новосадске музичке свечаности (НОМУС) фестивал је класичне музике, међународног карактера, основан 1975. године. Иако је усмерен на концерте камерне музике, последњих година обогаћен је и малим формама за музичку сцену (попут Приче о војнику Игорa Стравинског), проширивањем музичких жанрова (џез, етно, world music), мјузиклима и луткарским представама. Организатори фестивала посебно негују заједничко музицирање домаћих и страних уметника, специјално окупљених за поједине концертне вечери. На програму се увек нађе и један солистички реситал, као и наступ еминентног симфонијског оркестара. НОМУС јесте специфичан и по томе што се одржава у прелепој Синагоги, која датира с почетка 20. века. Она данас нема првобитну намену, већ се искључиво користи као концертни простор.

Туристичка организација града Новог Сада
Тел: +381 21 6617 343, 421 811
www.turizamns.rs

Музичка омладина Новог Сада
Тел: +381 21 452 344
www.muzickaomladina.org

„GUITAR OPEN“ ФЕСТИВАЛ, СУБОТИЦА

Guitar Open фестивал афирмише уметнике класичне гитаре, али и извођаче других музичких жанрова који користе тај инструмент.

Од оснивања 2006. године, у оквиру фестивала одржава се и гитаристичко такмичење, а поред главног фестивалског програма организује се и ревијални део ради промоције интеркултурне сарадње.

Туристичка организација града Суботице
Тел: +381 24 670 350
www.visitsubotica.rs

„Guitar Open“ фестивал
Тел: +381 24 561 756
www.guitaropen.com

Туристичка организација Београда
Тел.: +381 11 3061 400
www.tob.rs

„Београдске музичке свечаности“
Тел: +381 11 3241 303
www.bemus.rs

„БЕОГРАДСКЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ“ (БЕМУС), БЕОГРАД

Београдске музичке свечаности (БЕМУС), основане 1969. године, спадају међу најстарије музичке фестивале у Србији. Данас је то један од најпрепознатљивијих фестивала класичне музике у Југоисточној Европи. БЕМУС је члан Европске асоцијације фестивала (*European Festivals Association - EFA*). Своју репутацију дугује представљању атрактивних домаћих и иностраних уметника. Пажња се посвећује и ексклузивним продукцијама савремене музике и музичко-сценских остварења, која често теже алтернативним уметничким резултатима, а БЕМУС појављује се и у улози продуцента или копродуцента већине таквих пројеката. Берлинска и Њујоршка филхармонија, Марта Аргерич и Гидон Кремер, Јулијан Рахлин и Балетска труппа Мориса Бежара само су нека од гостујућих имена која су до сада наступила. БЕМУС је отворио врата својих концертних дворана и младим музичарима. Свој први солистички концерт на том фестивалу одржао је и виолиниста Стефан Миленковић, када је имао 14 година.

„GUITAR ART“ ФЕСТИВАЛ, БЕОГРАД

Guitar Art, основан 2000. године, окупља најеминентније класичне гитаристе, али и остале гитаристе свих профила. На фестивалској мапи означен је као један од најзначајнијих у свету. До сада су на њему наступила велика светска гитаристичка имена, попут фамилије Асад, квартета Пепа Ромера и Едина Карамазова, а звезде других жанрова музике: Стинг, фадо певачица Мариза и фламенкиста Винсенте Амиго, поклониле су фестивалу по једну своју нумеру, које су објављене на промотивним компакт-дискovima. Последњи пројекат Guitar Art фестивала јесте састав Kings of Strings, који чине три ексклузивна уметника – Стокело Розенберг, Влатко Стефановски и Томи Емануел, који је рекао да је Guitar Art култни фестивал на који ће се увек радо вратити.

Туристичка организација Београда
Тел: +381 11 3061 400
www.tob.rs

„Guitar Art“ Фестивал
Тел: +381 64 14 07 583
www.gaf.rs

МЕРМЕР И ЗВУЦИ. МУЗИЧКИ ЕДИКТ. НИМУС.

Мермер и звуци

СМОТРА „МЕРМЕР И ЗВУЦИ“, АРАНЂЕЛОВАЦ

Мермер и звуци, фестивал који је основан 1966. године, спаја различите уметности. У центру догађања су концерти, на којима су наступили истакнути домаћи солисти, попут цез саксофонисте Јована Маљковића, гитаристе Уроша Дојчиновића, Big Band оркестра и Симфонијског оркестра РТС. Јединствен због синтезе музике, вајарства, сликарства и књижевности, тај фестивал се сматра једним од највреднијих по уметничком значају.

Туристичка организација општине Аранђеловац
Тел: +381 34 724 097, 725 575
www.bukovickabanja.rs

Смотра „Мермер и звуци“
Тел: +381 34 713 015
www.mermerizvuci.rs

Нишке музичке свечаности
Тел: +381 18 595 740
www.nimusfest.com

ФЕСТИВАЛ „МУЗИЧКИ ЕДИКТ“, НИШ

Фестивал Музички едикт основан је 2009. године у сусрет прослави 1.700 година од доношења Миланског едикта. Програм се одвија у сали Светосавског дома у порти нишке Саборне цркве, где се изводи духовна музика, и у Парку Светог Саве, где ансамбли певају етно-музику своје земље. Фестивал се организује ради промоције Ниша као родног града цара Константина, значајног места на хришћанској карти света, тачке пресека на старом римском путу за Константинопољ, вези између Истока и Запада. Милански едикт и Музички едикт позивају народе света да се сретну на истој поруци псалмопевача, која каже: Све што дише нека хвали Господа!

„НИШКЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ“ (НИМУС), НИШ

Од 1974. године у Нишу се сваке јесени организују Нишке музичке свечаности (НИМУС). Замишљене су као фестивал међународног карактера на којем се афирмишу истакнути уметници из света, али и извођачи рођени у том граду који су успешни како на домаћој, тако и на иностраној музичкој сцени. Чувени пијаниста Кемал Гекић, учествујући у програму, рекао је да НИМУС својим садржајима потврђује културни идентитет града Ниша као значајног музичког центра Србије.

„Музички едикт“
Тел: +381 63 48 25 65
www.musicedict.rs

Туристичка организација Ниша
Тел: +381 18 521 321, 523 118
www.nistourism.org.rs

Музички едикт

„МОКРАЊЧЕВИ ДАНИ“, НЕГОТИН

Фестивал Мокрањчеви дани је основан 1966. Фестивалски програм је усмерен на афирмацију стваралаштва композитора Стевана Стојановића Мокрањца, коме је и посвећен. Мокрањац је један од најзначајнијих аутора српске музичке историје. Његов опус је посвећен хорским ансамблима, па се у најатрактивнијем делу фестивала – Натпевавању хорова, такмичарском делу, хорови, певајући, боре за престижно звање лауреата.

За пола века постојања, у оквиру фестивалског програма наступили су еминентни домаћи и страни уметници и ансамбли интерпретирајући како Мокрањчеву музику, тако и најлепше странице музичке литературе земље из које долазе. Желећи да укаже на значај и величину Мокрањчевог опуса Глинка, чувени хор Државне капеле из Санктпетербурга, са диригентом Владимиром Чернушенком, на Мокрањчевим данима је извео капитално дело Стевана Стојановића Мокрањца Литургију, чији се трајан запис данас сматра једним од најбољих извођења те композитције код нас и у свету.

Туристичка организација општине Неготин
Тел: +381 19 547 555
www.toon.org.rs

Фестивал „Мокрањчеви дани“
Тел: +381 19 542 334
www.mokranjcevi-dani.com

Народно позориште у Београду

У оквиру богатог музичког живота Србије препоручујемо Вам и:

Дани Станислава Биничког, Јасика

Тел: +381 37 440 332, 445 180

Интернационалне хорске свечаности, Ниш

Тел: +381 18 521 321, 523 118

Међународна трибина композитора, Београд

www.composers.rs

Међународни фестивал класичне музике „Врњци“, Врњачка Бања

Тел: +381 36 611 106, 611 107

Новосадско музичко лето, Нови Сад

www.muzickaomladina.org

Обзорја на Тиси, Нови Бечеј

Тел: +381 23 773 522

„CosArt“ фестивал, Александровац

Тел: +381 65 367 88 11

Фестивал „Музика Класика Light“

www.muzikaklasikalight.com

Фестивал оргуља „Dies organum“, Београд

www.kcb.org.rs

Фестивал ране музике, Београд

www.festivalranemuzike.com

Фестивал „Чембало, жива уметност“, Београд

www.kcb.org.rs

Фестивал Константинус, Ниш

www.constantibus.rs

Харфа фест, Београд

www.jugokonzert.rs

Богат концертни репертоар се може пратити у бројним институцијама културе, као што су:

Задужбина Илије М. Коларца

www.kolarac.rs

Madlenianum Opera & Theatre

www.madlenianum.rs

Народно позориште у Београду

www.narodnopozoriste.rs

Позориште на Теразијама, Београд

www.pozoristeterazije.com

Сала Београдске филхармоније

www.bgf.rs

Сала Нишког симфонијског оркестра

www.simfonijski.com

Синагога у Новом Саду

www.novisad.rs/eng/synagogue

Српско народно позориште Нови Сад

www.snp.org.rs

РЕЦЕПТИВНЕ ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ У СРБИЈИ

ACE Adventure

Тел: +381 18 247 287
www.ace-adventurecentre.com

Adriatic

Тел: +381 11 3242 187,
+381 11 3033 948
www.adriatic.rs

Argus Tours

Тел: +381 11 76 17 660
www.argus.rs

Astra Travel

Тел: +381 11 2622 104,
+381 11 2626 105
www.astratravel.rs

Bon Voyage

Тел: +381 21 6611 944,
+381 11 6621 44
www.bonvoyage.co.rs

DMC Vekol doo

Тел: +381 11 3282 689
www.vekoldmc.com

Eurojet

Тел: +381 11 3284 383,
+381 11 3284 323
www.eurojet.rs

Fly Orient-FIT

Тел: +381 11 3036 806
www.flyorient.rs

Glob Metropoliten Tours

Тел: +381 11 2430 899,
+381 11 2430 852
www.metropoliten.com

Intertours

Тел: +381 11 2762 139
www.intertours.rs

Kompas - Beograd

Тел: +381 11 3282 221,
+381 11 3281 747
www.kompas.rs

Kompas Tourism & Travel

Тел: +381 21 522 528,
+381 21 523 578
www.kompasnovisad.com

Kon Tiki Travel

Тел: +381 11 2098 000,
+381 11 2098 026
www.kontiki.rs

Liberty

Тел: +381 11 2434 217
www.liberty-international.org
www.liberty-serbia.com

Magelan Corporation

Тел: +381 21 420 680
www.magelan.rs

Oscar Tours

Тел: +381 11 3346 884
e-mail: oscar.t@eunet.rs,
tomic23@eunet.rs

Panacomp Travel

Tourism and Trade
Тел: +381 21 466 075
www.panacomp.net

Panoramic Travel

Тел: +381 11 3119 727,
+381 11 3130 486
www.panoramic-travel.com

Ponte Travel

Тел: +381 11 3065 013,
+381 11 3065 014
www.ponte.rs

Respect Travel Agency

Тел: +381 11 3373 777
www.respect.rs

Rubicon Travel

Тел: +381 11 3981 411,
+381 11 4141 676
www.rubicontravel.rs

Serbian Travel System

Тел: +381 11 2450 430
www.serbian-travel-system.com

Top Tours

NT company D.O.O.
Тел: +381 11 2450 452
www.toptoursad.com

ИМПРЕСУМ

ФЕСТИВАЛИ КЛАСИЧНЕ МУЗИКЕ У СРБИЈИ

Издавач:

Туристичка организација Србије

Чика Љубина 8, 11 000 Београд

Тел.: +381 11 6557 100

Факс: +381 11 2626 767

е-пошта: office@serbia.travel

www.srbija.travel

turisticka.organizacija.srbije

[serbiatourism](https://twitter.com/serbiatourism)

[serbia](https://www.youtube.com/serbia)

За издавача: Гордана Пламенац, директор

Уредник: Смиљана Новичић

Текст: Александра Паладин

Дизајн: Маријана Маркоска

Лектура: Нада Драгишић

Фотографије: Бранко Јовановић, Срђан Дорошки, „Gui-

tar Open“ фестивал, Ел Гвојос, Милош Јовичић, Стеван

Ристић, Душан Митић-Цар, Драгослав Илић

Картографска подлога: Меркур СВ

Консултант за карту: Др Олгица Миљковић

Штампа: Комазец д.о.о.

Прво издање на српском језику, 2012.

Тираж: 5.000

ISBN 978-86-6005-250-8

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.48(497.11)(036)
908(497.11)(036)

МИЛОВАНОВИЋ, Јасмина, 1972-
Културно благо Србије / [текст Јасмина
Миловановић, Александра Паладин]. - 1. изд.
на српском језику. - Београд : Туристичка
организација Србије, 2012 (Инђија : Комазец).
- [44] стр. : Фотогр. ; 24 x 20 cm

Кор. насл. - Податак о аутору преузет из
колофона. - Тираж 5.000. - Садржи:
Праисторија на тлу Србије : Србија у доба
Римског царства ; Манастири Србије : Тврђаве
у Србији ; Галерије у Србији / [текст Јасмина
Миловановић]. Фестивали класичне музике у
Србији / [текст Александра Паладин].

ISBN 978-86-6005-248-5
1. Паладин, Александра [аутор]
а) Србија - Водичи
COBISS.SR-ID 195373836

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА СРБИЈЕ

КУЛТУРНО БЛАГО СРБИЈЕ

www.srbija.travel